

BULETIN DE AFACERI EUROPENE

INSTITUȚIA PREFECTULUI
JUDEȚUL TIMIȘ

ANUL XIII - Numărul 7 (151)

IULIE 2024

Raportul 2024 privind statul de drept

Comisia a publicat cea de a V-a ediție a **raportului anual privind statul de drept**, în care examinează în mod sistematic și obiectiv evoluțiile statului de drept în toate statele membre, în condiții de egalitate.

În comparație cu prima ediție a raportului privind statul de drept din 2020, statele membre și UE în ansamblu sunt mult mai bine pregătite să detecteze, să prevină și să abordeze provocările emergente.

Acest lucru contribuie la reziliența democrațiilor noastre europene și sprijină încrederea reciprocă în UE, precum și buna funcționare a pieței unice, aducând beneficii mediului de afaceri care favorizează competitivitatea și creșterea sustenabilă.

De la prima sa ediție din 2020, raportul a devenit un adevărat motor al reformelor pozitive.

Două treimi (68 %) din recomandările din 2023 au fost puse în aplicare, integral sau parțial.

În unele state membre persistă însă preocupări sistematice și situația s-a deteriorat și mai mult.

Aceste preocupări sunt menționate în recomandările din raportul de anul acesta.

Prezentul raport nu cuprinde recomandări pentru țările implicate în procesul de aderare, deoarece recomandările pentru aceste țări sunt formulate exclusiv în contextul pachetului anual privind extinderea.

Raportul include, pentru prima dată, **patru capitole consacrate fiecărei țări** privind evoluțiile din **Albania, Muntenegru, Macedonia de Nord și Serbia.**

Includerea în raportul privind statul de drept a acestor țări implicate în procesul de aderare, cele mai avansate în acest proces, le va sprijini eforturile de reformă; acest demers va ajuta autoritățile din aceste țări să realizeze progrese suplimentare în procesul de aderare și să se pregătească pentru continuarea eforturilor pe care vor trebui să le depună în viitor în calitate de state membre în privința statului de drept.

Potrivit unui sondaj **Eurobarometru special**, peste **7 din 10 cetățeni ai UE sunt de acord că UE joacă un rol important în sprijinirea statului de drept în țara lor.**

Aproape 9 din 10 cetățeni ai UE consideră că este important ca toate statele membre ale UE să respecte valorile fundamentale ale UE, o opinie care a rămas stabilă din 2019 și până acum.

Sentimentul de a se simți informat cu privire la valorile fundamentale ale UE s-a îmbunătățit semnificativ în multe țări: în ansamblu, 51 % dintre cetățenii UE se simt bine informați cu privire la valorile fundamentale ale UE și la statul de drept, comparativ cu 43 % în 2019.

Ca în fiecare an, și raportul din 2024 include o **comunicare**, în care este examinată situația per ansamblu în UE, și **27 de capitole consacrate fiecărei țări**, în care se analizează evoluțiile semnificative înregistrate în fiecare stat membru.

Raportul include o evaluare a recomandărilor de anul trecut și, pe această bază, prezintă din nou **recomandări** specifice adresate tuturor statelor membre.

Raportul vizează **4 piloni**: sistemele naționale de justiție, cadrele anticorupție, libertatea și pluralismul mass-mediei și alte sisteme de control și echilibru instituțional.

Principalele constatări și recomandări

1. Reformele în domeniul justiției

Reformele din domeniul justiției au rămas o prioritate pe agenda politică din ultimul an, multe state membre dând curs recomandărilor din 2023 și punând în aplicare reformele convenite în contextul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR).

Mai multe state membre au inițiat sau au înregistrat progrese în ceea ce privește **reforme importante de consolidare a independenței sistemului judiciar.**

Acestea au depus eforturi legislative pentru a consolida independența și eficacitatea consiliilor judiciare, pentru a îmbunătăți procedurile de numire a judecătorilor, inclusiv în cadrul instanțelor supreme, sau pentru a consolida autonomia parchetelor.

Cu toate acestea, **persistă unele preocupări sistematice în ceea ce privește independența sistemului judiciar** și s-au observat **cazuri specifice de deteriorare a situației.**

Statele membre au introdus, de asemenea, măsuri menite să îmbunătățească eficiența și calitatea justiției și să faciliteze accesul la justiție. Însă în mai multe state membre, remunerarea judecătorilor și a procurorilor reprezintă un motiv de îngrijorare și a generat provocări în ceea ce privește recrutarea de personal judiciar calificat.

În consecință, raportul de anul acesta recomandă statelor membre să abordeze provocări precum **necesitatea unor garanții în procedurile de numire a judecătorilor** atât în instanțele inferioare, cât și în posturile la nivel înalt, **autonomia parchetelor** sau **necesitatea de a furniza resurse adecvate** pentru sistemul judiciar, inclusiv salarii adecvate.

Țările implicate în procesul de aderare au întreprins reforme importante, inclusiv la nivel constituțional, pentru a consolida independența sistemului judiciar și calitatea sistemelor de justiție.

Cu toate acestea, trebuie depuse eforturi suplimentare, în special în domeniile legate de funcționarea organelor de autoguvernare ale sistemului judiciar și de numirile judiciare.

2. Cadrele anticorupție

Potrivit rezultatelor sondajului **Eurobarometru special și Flash** din 2024 privind atitudinea cetățenilor și a întreprinderilor față de corupție în UE, **corupția rămâne o preocupare serioasă pentru cetățenii și întreprinderile din UE.**

Rezultatele Eurobarometrului special arată că europenii sunt în continuare preocupați de eforturile depuse de guvernele naționale pentru a combate corupția: pentru 65 % dintre cetățeni, cazurile de corupție la nivel înalt nu sunt urmărite suficient și doar 30 % consideră că eforturile guvernelor de a combate corupția sunt eficiente.

În mod similar, 51 % dintre întreprinderile cu sediul în UE consideră că persoanele sau întreprinderile implicate în practici de corupție sunt prinse de autorități sau raportate acestora.

Dintre aceste întreprinderi, aproximativ trei sferturi consideră că legăturile prea strânse dintre mediu de afaceri și mediul politic conduc la corupție (79 %) și că favoritismul și corupția subminează concurența în mediul de afaceri (74 %).

La nivelul UE, în medie, 68 % dintre cetățeni și 64 % dintre întreprinderile cu sediul în UE consideră corupția ca fiind larg răspândită în statele lor membre.

De anul trecut, statele membre și-au **îmbunătățit peisajul instituțional pentru a combate mai bine corupția**, inclusiv prin consolidarea resurselor alocate pentru serviciile de aplicare a legii, autoritățile de urmărire penală și sistemul judiciar.

Sunt necesare măsuri și pentru a **consolida cadrele preventive**, precum cele care reglementează activitățile de lobby și normele privind conflictul de interese și declarațiile de avere, dar și pentru a **asigura investigarea și urmărirea penală eficace a cazurilor de corupție**, lucru ce se reflectă în recomandări.

În țările implicate în procesul de aderare, mecanismele juridice și instituționale au fost consolidate, deși trebuie consolidate în continuare **investigarea și urmărirea penală a cazurilor de corupție**.

3. Libertatea și pluralismul mass-mediei

De la ultimul raport privind statul de drept, mai multe state membre au luat măsuri concrete pentru a **îmbunătăți siguranța și mediul de lucru al jurnaliștilor**, inclusiv în lumina unor inițiative ale Comisiei precum **Regulamentul european privind libertatea mass-mediei**, deja în vigoare și pe deplin aplicabil din august 2025,, **directiva și recomandarea anti-SLAPP** și **Recomandarea privind siguranța jurnaliștilor**.

În plus, **sarcinile și competențele mai multor autorități naționale de reglementare în domeniul mass-mediei au fost extinse**, inclusiv ca urmare a intrării în vigoare a Actului legislativ al UE privind serviciile digitale, precum și a înființării sau extinderii unor registre online privind proprietatea asupra mass-mediei.

Cu toate acestea, în mai multe state persistă preocupări în ceea ce privește guvernanta independentă sau stabilitatea financiară a **serviciilor publice de radiodifuziune, transparența proprietății asupra mass-mediei, dreptul de acces la documentele publice și alocarea transparentă și echitabilă a publicității de stat**.

Comisia a formulat mai multe **recomandări** vizând toate aceste domenii, inclusiv siguranța jurnaliștilor.

În țările implicate în procesul de aderare există provocări, în special legate de transparența proprietății asupra mass-mediei, independența autorităților de reglementare sau a serviciilor publice de mass-media și siguranța jurnaliștilor, deși unele dintre aceste țări au realizat reforme pentru a aborda aspectele menționate.

4. Mecanisme instituționale de control și echilibru

Statele membre au continuat să **amelioreze calitatea proceselor legislative**, implicând părțile

interesate în aceste procese – o tendință observată în rapoartele anterioare privind statul de drept.

Unele state au consolidat statutul și resursele instituțiilor naționale pentru drepturile omului, ale ombudsmanilor și ale altor autorități independente.

Inițiativele de consolidare a cadrului pentru societatea civilă și pentru finanțarea acesteia au continuat, de asemenea, în mai multe state membre.

Cu toate acestea, în mai multe state membre persistă provocări, cum ar fi **utilizarea excesivă a procedurilor accelerate sau calitatea generală a procesului legislativ**, precum și aspecte legate de **consultarea părților interesate**.

Societatea civilă și apărătorii drepturilor omului s-au confruntat din ce în ce mai mult cu provocări, restricții juridice și atacuri, inclusiv cu restricționarea sistemică a operațiunilor lor în anumite state membre - tendință îngrijorătoare, deja observată în raportul anterior.

Pentru a aborda problemele identificate, Comisia a formulat recomandări referitoare la funcționarea procesului legislativ, la instituirea și funcționarea unor autorități independente și la asigurarea unui mediu propice pentru societatea civilă.

În țările implicate în procesul de aderare persistă **provocări** în ceea ce privește luarea sistematică de acțiuni ca urmare a recomandărilor instituțiilor de tip ombudsman și ale altor organisme independente.

Se observă și provocări legate de calitatea procesului legislativ și consultarea părților interesate.

În prezent, Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să continue dezbaterile generale și dezbaterile specifice fiecărei țări pe baza raportului, utilizând totodată recomandările pentru a analiza în continuare cum se pot realiza progrese concrete. De asemenea, Comisia invită parlamentele naționale, societatea civilă și alte părți interesate și actori cheie să continue dialogul privind statul de drept atât la nivel național, cât și la nivel european, cu o implicare sporită a cetățenilor.

În sfârșit, Comisia invită statele să abordeze în mod eficace oportunitățile și provocările identificate în cadrul raportului și este pregătită să le ofere sprijin în eforturile de continuare a punerii în aplicare a recomandărilor.

Astfel cum s-a anunțat în **Orientările politice 2024-2029**, Comisia va continua să își îmbunătățească monitorizarea și raportarea și să consolideze sistemul de control și echilibru, în special prin urmărirea punerii în aplicare a recomandărilor.

Pentru a se asigura că raportul analizează toate aspectele din întreaga Europă, în raport va fi adăugată o dimensiune legată de piața unică.

Aceasta va aborda aspectele aferente statului de drept care afectează întreprinderile, în special IMM-urile care își desfășoară activitatea la nivel transfrontalier.

În ceea ce privește țările implicate în procesul de aderare, Comisia va continua să monitorizeze problemele identificate, inclusiv în următoarele sale rapoarte anuale privind extinderea, iar alte țări implicate în procesul de aderare vor fi incluse în raportul privind statul de drept pe măsură ce vor fi pregătite (...).

Raportul constituie elementul central al **ciclului anual privind statul de drept**, care este preventiv, fiind menit să promoveze statul de drept și să prevină apariția sau agravarea problemelor. Fiind distinct de celelalte elemente din **setul de instrumente ale UE pentru asigurarea respectării statului de drept**.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Avizul OCDE pe dezvoltare regională

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației - MDLPA a anunțat că în cadrul procesului de aderare a României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), Comitetul pentru Politica de Dezvoltare Regională al Organizației a adoptat **Avizul său formal**, ca urmare a evaluării României.

România a fost evaluată în urma unei discuții cu partea română reprezentată de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, instituție care are rol de punct focal pentru acest Comitet și care asigură coordonarea la nivel tehnic a procesului de evaluare.

Adoptarea Avizului formal confirmă capacitatea României de a pune în aplicare instrumentele juridice ale OCDE care intră în competența Comitetului pentru Politica de Dezvoltare Regională (Recomandarea Consiliului privind investițiile publice eficiente la toate nivelurile de guvernare; Declarația privind politicile pentru construirea unui viitor mai bun pentru regiuni, orașe și zone rurale; Recomandarea Consiliului privind politica de dezvoltare regională), cât și alinierea politicilor și practicilor României la politicile și practicile OCDE în domeniul dezvoltării regionale.

Astfel, sunt recunoscute eforturile României de consolidare a politicii de dezvoltare regională, în special prin elaborarea unui sistem solid de statistici teritoriale, prin adoptarea unei abordări localizate în domeniul dezvoltării regionale și a unor documente strategice la nivel regional, județean și local, prin consolidarea sistemului de guvernare pe mai multe niveluri și prin îmbunătățirea capacității instituționale și fiscale a guvernelor subnaționale.

Avizul formal cuprinde o serie de recomandări pentru îmbunătățirea cadrului de politici, guvernare și finanțare în domeniul dezvoltării regionale, a căror implementare va fi asigurată prin MDLPA.

Aceste recomandări vizează cele cinci principii fundamentale de aderare ale Comitetului pentru Politica de Dezvoltare Regională: colectarea și utilizarea de date privind dezvoltarea regională, strategiile și politicile de dezvoltare regională, inclusiv dezvoltarea urbană și rurală și legăturile dintre mediul urban și cel rural, guvernarea eficientă multi-nivel și coordonarea eficace, capacitatea instituțională și fiscală subnațională și investițiile publice la nivel subnațional.

(Sursa: <https://www.mdlpa.ro/>)

Populația UE a crescut

După un declin în 2020 și 2021 din cauza impactului pandemiei de COVID-19, populația UE a crescut pentru al doilea an consecutiv, de la 447,6 milioane la 1 ianuarie 2023 la 449,2 milioane de persoane la 1 ianuarie 2024.

Schimbarea naturală negativă (mai multe decese decât nașteri) a fost depășită de migrația netă pozitivă.

Creșterea populației observată poate fi atribuită în mare parte mișcărilor migratorii crescute după COVID-19 și aflului de persoane strămutate din Ucraina care au primit statut de protecție temporară în țările UE, ca o consecință a războiului de agresiune al Rusiei.

Luând în considerare un interval de timp mai lung, populația UE a crescut de la 354,5 milioane în 1960 la

449,2 milioane la 1 ianuarie 2024, o creștere de 94,7 milioane de persoane.

Ritmul de creștere a populației a încetinit treptat în ultimele decenii: populația UE a crescut în medie cu aproximativ 0,6 milioane de persoane pe an în perioada 2015-2024, în timp ce creșterea medie în anii 1960 a fost de 2,9 milioane de persoane pe an.

În timp ce populația UE a scăzut ușor în 2020 cu aproximativ jumătate de milion de persoane și în 2021 cu aproape 0,3 milioane de persoane din cauza pandemiei de COVID-19, aceasta a început să recupereze creșterea, conform noilor cifre.

Populația țărilor individuale ale UE la 1 ianuarie 2024 varia de la 0,6 milioane în Malta la 83,4 milioane în Germania care, împreună cu Franța și Italia, au reprezentat aproape jumătate (47%) din populația totală a UE la 1 ianuarie 2024.

Deși populația totală a UE a crescut în 2024, nu toate țările UE au înregistrat creșteri, iar 7 țări au înregistrat o scădere a populației între anul 2023, cu cele mai mari scăderi raportate în Polonia (-132.800 de persoane), Grecia (-16.800) și Ungaria (-15.100). Creșteri au fost observate în celelalte 20 de țări, cele mai mari fiind în Spania (+525.100), Germania (+330.000) și Franța (+229.000).

(Sursa: www.euractiv.ro)

Atuurile UE

Un Eurobarometru recent arată că europenii identifică respectarea democrației, a drepturilor omului și a statului de drept (38 %), precum și puterea economică (34 %) ca fiind principalele aturi ale UE.

Acestea sunt urmate de bunele relații și solidaritatea dintre statele membre ale UE (28 %).

Printre domeniile pe care UE ar trebui să le abordeze în mod prioritar, respondenții menționează cel mai frecvent mediul și schimbările climatice (33 %) și migrația ilegală (tot 33 %), urmate de securitate și apărare (29 %) și de războiul din Ucraina (25 %).

În același timp, pentru 50 % dintre respondenți războiul din Ucraina se situează pe primul loc în topul provocărilor cu care se confruntă UE.

Urmează, migrația ilegală (41 %) și aspectele de mediu și schimbările climatice (35 %).

Întrebați despre valorile care sunt cel mai bine reprezentate de UE în comparație cu alte țări de pe glob, europenii indică în mod clar respectarea drepturilor și a valorilor fundamentale, precum și libertatea cuvântului și a exprimării (câte 53 % fiecare).

Dintre europeni, 58 % tind să fie optimiști în ceea ce privește viitorul UE, în timp ce 37 % tind să fie pesimiști.

55 % afirmă că sunt foarte sau oarecum încrezători în forța democrației UE în următorii cinci ani, în timp ce 41 % sunt oarecum sau foarte neîncrezători.

Pe de altă parte, 64 % dintre cetățenii UE tind să fie preocupați de securitatea UE în următorii cinci ani.

În fine, 51 % își exprimă încrederea în performanța economiei UE în următorii 5 ani, în timp ce 45 % sunt mai sceptici.

Sondajul Eurobarometru Flash 550 a fost realizat în perioada 25 iunie - 2 iulie 2024 în toate cele 27 de state membre, prin interviuri online cu 25.658 de cetățeni ai UE.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Subiectele care ard

Discursul actualei președinte CE în Parlamentul European este crucial pentru a asigura majoritatea de care are nevoie pentru a fi reală în funcție.

În același timp, ea trebuie să abordeze câteva politici cheie ale Uniunii Europene, pentru a obține o majoritate simplă (361 de voturi din 720), bazându-se pe pe voturile coaliției proeuropene formată din Partidul Popular European (PPE) de centru-dreapta, socialiștii (S&D) și liberalii din Renew, eventual ale Verziiilor.

Majoritate teoretică, întrucât votul fiind secret, mai pot apărea și surprize.

În plus, în cadrul coaliției proeuropene, care a promis politic că va rămâne unită împotriva ascensiunii blocurilor de extremă dreapta, există încă neclarități sau chiar divergențe în privința unor politici.

Ori, pentru aceasta poziția exprimată în cazul câtorva teme cheie este esențială.

Bunăoară, o revizuire a interdicției de facto a UE pentru motoarele cu ardere până în 2035 a devenit un punct divergent clar între cele trei grupuri.

Proiectul Planului în 5 puncte al PPE prevede că grupul dorește să revizuiască interdicția, iar partidul german CDU/CSU a făcut din aceasta un subiect de campanie electorală.

În schimb, socialiștii au făcut din menținerea interdicției o cerință cheie pentru viitoarea CE.

Renew are, de asemenea, o miză în această chestiune căci, deși europarlamentarii au votat în favoarea interdicției, iar grupul nu face referire la aceasta în proiectul său de priorități politice, liberalii germani au fost vocali, germanii spunând că orice refuz de a revizui interdicția ar fi o fraudă electorală gigantică.

Industria auto din Europa este împărțită în această problemă.

Puțini producători auto cer explicit o revizuire a interdicției, în timp ce companiile Volvo, Renault, proprietarul Fiat și alte mărci au cerut menținerea ei.

Regulile vor fi revizuite în 2026, iar dacă președinta CE alege să reducă sau să amâne interdicția, acum ar fi oportunitatea de a face acest lucru.

După protestele fermierilor care au cuprins Europa la începutul lui 2024, toate grupurile din Parlamentul European au prioritarizat problemele agricole în lista lor de priorități politice pentru următorul mandat.

Cu toate acestea, aceste cereri au niveluri diferite de importanță pentru diferite grupuri, influențând sprijinul lor potențial pentru președinția CE.

Socialiștii, centru-dreapta și liberalii pledează pentru o remunerație echitabilă pentru fermieri și abordarea practicilor comerciale neloiale ca priorități cheie.

Verzii/ALE au confirmat că se așteaptă ca aceste aspecte să fie abordate.

S&D și-a menținut cerințele privind sustenabilitate și politicile de mediu în agricultură, dar termenii sunt vagi, ei nesolicitând o legislație specifică în acest stadiu.

Renew, pe de altă parte, a fost mai explicit în prioritățile sale, pledând pentru revigorarea obiectivelor de reducere a utilizării pesticidelor cu 50 și dezvăluind noi reguli UE privind bunăstarea animalelor.

Rămâne de văzut dacă absența angajamentelor explicite cu privire la politicile de agricultură durabilă va fi văzută ca o încălcare a acordului de către Verzi/ALE, deoarece discuțiile sunt încă în desfășurare.

Este important ca durabilitatea practicilor agricole și a sistemelor noastre alimentare să nu fie uitate

Deși e de așteptat ca să se bifeze căsuțele obișnuite privind sprijinirea Ucrainei, contracararea puterii economice a Chinei și avansarea extinderii, nu se știe cât de departe se va ajunge când vine vorba de abordarea unor chestiuni mai controversate, cum ar fi Gaza.

Un accent prea puternic pe o comisie geopolitică ar putea ridica unele sprâncene, mai ales că a fost acuzată că a exagerat cu privire la poziția ei privind Israel în primul mandat, cel mai probabil fiind o mai mare investiție a blocului comunitar în apărarea europeană în următorii cinci ani, lucru cu care PPE, socialiștii și liberalii pot fi de acord.

O problemă cheie ar putea fi referirea la propunerile recente de consolidare a securității în Estul Europei.

Sau crearea unui scut de apărare aeriană finanțat de UE, proiect promovat și de mai multe țări.

Pentru a obține cel puțin câteva dintre voturile conservatorilor și reformiștilor europeni (ECR) CE va trebui să reitereze că este pregătită să stimuleze dimensiunea externă a politicii de migrație a UE, luând în considerare procedurile de externalizare și dezvoltarea de parteneriate economice cu țările vecine.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Buletin elaborat de:

Lia Ioana CRIȘAN

**Consilier pentru Afaceri Europene,
Instituția Prefectului județul Timiș**

(e-mail: lia.crisan@prefecturatimis.ro)

Transformarea digitală a UE

Comisia a publicat cel **de-al doilea raport privind stadiul evoluției deceniului digital**, oferind o imagine de ansamblu cuprinzătoare a progreselor înregistrate în încercarea de a atinge obiectivele și țintele digitale stabilite pentru 2030 prin **programul de politică privind deceniul digital (DDPP)**.

Anul acesta, pentru prima dată, raportul este însoțit de o analiză a **foilor de parcurs strategice naționale privind deceniul digital** prezentate de state, care detaliază măsurile, acțiunile și finanțările naționale planificate pentru a asigura transformarea digitală a UE.

Analiza Comisiei arată că, în scenariul actual, eforturile colective ale statelor membre nu vor atinge nivelul de ambiție al UE.

Printre lacunele identificate se numără necesitatea unor investiții suplimentare, atât la nivelul UE, cât și la nivel național, în special în domeniul **competențelor digitale, al conectivității de înaltă calitate, al adoptării inteligenței artificiale (IA) și al analizei datelor de către întreprinderi, al producției de semiconductori și al ecosistemelor de întreprinderi nou-înființate**.

Atât UE, cât și statele membre joacă un rol important în asigurarea respectării noului cadru juridic, iau măsuri pentru a încuraja diseminarea tehnologiilor digitale și pentru a se asigura că cetățenii săi dispun de competențe digitale adecvate pentru a beneficia pe deplin de transformarea digitală.

Acesta este motivul pentru care raportul **solicită statelor** să ia măsuri mai ambițioase, deoarece realizarea obiectivelor deceniului digital în ceea ce privește **infrastructura digitală, întreprinderile, competențele și serviciile publice** este esențială pentru **prosperitatea economică și coeziunea societală viitoare a UE**.

În acest context, Comisia a actualizat recomandări **specifice fiecărei țări și recomandări transversale pentru fiecare stat UE**, abordând lacunele identificate.

Adoptarea și dezvoltarea tehnologiilor inovatoare sunt esențiale pentru competitivitatea Europei, în special în **peisajul geopolitic actual și din cauza amenințărilor tot mai mari la adresa securității cibernetice**, solicitând o reziliență sporită și măsuri de securitate solide.

Raportul subliniază că UE este **departe de a atinge obiectivele de conectivitate** stabilite de DDPP: rețelele de fibră optică, esențiale pentru asigurarea conectivității la nivel de gigabit și pentru facilitarea adoptării tehnologiilor de vârf, cum ar fi IA, cloud și internetul obiectelor (IoT), ajung la doar 64 % din gospodăria.

Rețelele 5G de înaltă calitate ajung în prezent doar la 50 % din teritoriul UE, iar performanța lor este încă insuficientă pentru a furniza servicii 5G avansate.

Pentru a aborda aceste provocări, statele membre și Comisia ar trebui să colaboreze pentru a promova o **piață unică digitală cu adevărat funcțională**.

În 2023, adoptarea IA, a cloud și/sau a volumelor mari de date de către întreprinderile europene a fost cu mult sub obiectivul deceniului digital de 75 %.

Conform tendințelor actuale, doar 64 % dintre întreprinderi vor utiliza tehnologia de tip cloud, 50 % volume mari de date și doar 17 % IA până în 2030.

Pentru a realiza digitalizarea sectorului de afaceri, este extrem de important să se **stimuleze adoptarea de instrumente digitale inovatoare de către IMM-uri**, în special cloud și IA, precum și să se **mobilizeze investiții**

private suplimentare în întreprinderile nou-înființate cu creștere puternică.

Acest lucru este esențial pentru menținerea competitivității Europei în ceea ce privește inovarea bazată pe date, eficiența și creșterea economică.

O altă provocare majoră cu care se confruntă transformarea digitală a UE rămâne răspândirea limitată a tehnologiilor digitale dincolo de orașele mari.

Pentru a aborda acest **decalaj digital**, este esențial să se **promoveze cooperarea** dintre actorii europeni la nivel transfrontalier și local, de exemplu prin proiecte multinaționale, **centre europene de inovare digitală (EDIH) și consorții pentru o infrastructură digitală europeană (CIED)**.

De anul trecut au fost obținute o serie de succese, trei CIED fiind înființate până la sfârșitul lunii mai 2024.

Plasarea cetățenilor în centrul transformării digitale a societăților și economiilor noastre se află în centrul deceniului digital și al primului principiu al Declarației privind drepturile și principiile digitale.

În prezent, obiectivele în materie de competențe digitale stabilite de deceniul digital sunt încă departe de a fi atinse, doar 55,6 % din populația UE având cel puțin competențe digitale de bază.

Conform tendinței actuale, numărul specialiștilor TIC în UE va fi de aproximativ 12 milioane în 2030, cu un dezechilibru de gen persistent.

Pentru a atinge obiectivele, statele membre ar trebui să urmeze o **abordare multidimensională pentru a promova competențele digitale** la toate nivelurile de educație și pentru a stimula tinerii, în special fetele, să fie interesate de disciplinele din domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STEM).

Statele înregistrează progrese în direcția atingerii obiectivului de a face **toate serviciile publice esențiale și dosarele electronice de sănătate** accesibile online cetățenilor și întreprinderilor, precum și de a le pune la dispoziție o **identificare electronică securizată (eID)**.

În pofida adoptării inegale de la un stat la altul, identificarea electronică este disponibilă pentru 93 % din populația UE și se preconizează că **portofelul UE pentru identitatea digitală** va stimula utilizarea acestuia.

Cu toate acestea, într-un scenariu de statu-quo, realizarea a 100 % din serviciile publice digitale pentru cetățeni și întreprinderi până în 2030 rămâne o provocare.

Statele vor trebui să își revizuiască și să adapteze foile de parcurs naționale înainte de 2 decembrie 2024.

Propusă în septembrie 2021, **calea către deceniul digital** stabilește o cale clară de urmat pentru realizarea transformării digitale în Uniunea Europeană, completată, în 2022, de **Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale**, ce stabilește principiile și angajamentele urmate de transformarea digitală a UE.

Centrul Comun de Cercetare (JRC) al Comisiei a furnizat **metodologia de agregare a obiectivelor digitale naționale la nivelul UE**, cartografiind **cuantumul investițiilor din instrumentele de finanțare ale UE** care sunt direcționate către aceste inițiative.

Comisia a promovat în mod activ un **spațiu online mai sigur pentru cetățenii europeni și protecția consumatorilor și** au fost puse la dispoziție fonduri din **partea UE** prin Mecanismul de redresare și reziliență (150 miliarde euro), Europa DIGITALĂ (7.9 miliarde euro) și Mecanismul pentru interconectarea Europei 2 Sectorul digital (1.7 miliarde euro).

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Pregătirea tranziției digitale

Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării - MCID a anunțat semnarea contractului pentru dezvoltarea platformei de e-learning aferentă investiției 19 „*Competențe în tehnologii avansate pentru IMM-uri*” finanțată prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), componenta C7 – Transformare digitală, Operațiunea D „*Competențe digitale capital uman și utilizarea internetului*”.

În platforma de e-learning a cărei implementare începe, angajații a peste 2000 de IMM-uri vor găsi cursuri pentru meseriile viitorului.

Există câte 17.000 de euro pentru fiecare IMM românesc și peste 2000 de IMM-uri beneficiare, astfel încât, prin fonduri totale de 36 de milioane de euro, este pregătită următoarea generație de specialiști IT.

Proiectul va sprijini transformarea digitală a IMM prin consolidarea competențelor digitale ale angajaților lor și specializarea forței de muncă în nouă domenii tehnologice avansate: Internet of things, Cloud technologies, Big Data, Învățarea Automată, Inteligența Artificială, Automatizarea proceselor robotice, Blockchain, Cyber-Physical Systems și Additive manufacturing.

Proiectul va aborda direct necesitatea de recalificare și perfecționare a angajaților din IMM-uri, oferindu-le acces la traininguri finanțate integral din fondurile PNRR.

Programele ajută companiile să adopte tehnologii moderne și să îmbunătățească procesele de business, crescând competitivitatea și capacitatea de inovare.

MCID, prin Autoritatea pentru Digitalizarea României, implementează proiectul „*Competențe în tehnologii avansate pentru IMM-uri*”, cu termen de finalizare 16 decembrie 2025, ce vizează îmbunătățirea nivelului de cunoștințe, competențe și aptitudini ale angajaților din IMM-urile românești.

(Sursa: mcid.gov.ro)

Strategia Națională IA 2024-2027

Guvernul a aprobat **Strategia Națională în domeniul Inteligenței Artificiale 2024-2027**, după ce Comisia a lansat în 2018 Strategia europeană în domeniu.

Proiectul va „*fundamenta finanțările europene dedicate introducerii tehnologiilor de ultimă generație*” și se speră ca instituțiile de stat, în frunte cu ANAF, vor folosi „*rapid și pe scară largă inteligența artificială în analize de risc, în licitații publice și în orice proces care prevede eficientizarea banului public*”.

În nota de fundamentare a Hotărârii de Guvern se arată că, în contextul dezideratului UE de a deveni lider mondial în domeniu, și România va trebui să se alinieze tendințelor, să își creeze un cadru de reglementare, să își traseze un parcurs de adoptare a tehnologiilor care să fie în acord cu contextul național și să valorifice resursele de expertiză în științe, inovație tehnologică, investiții, prin implicarea mediului academic, afaceri, cercetare inovare și administrație publică.

Programul de Guvernare 2021-2024 menționează inteligența artificială ca obiectiv strategic al MCDI.

O astfel de linie de interes pentru România este utilizarea comună și mai eficientă a resurselor, unde IA apare alături de Big Data și IoT.

Transformarea digitală va fi implementată pe cinci axe strategice: **administrație publică digitală,**

economie digitală, educație digitală, securitate cibernetică, comunicații digitale și tehnologii ale viitorului, unde IA este menționată alături de tehnologii precum 5G, IoT, comunicații cuantice, robotică, blockchain sau orașe inteligente.

Elaborarea Strategiei naționale pentru IA este un obiectiv asumat la nivel guvernamental de către MCID și Autoritatea pentru Digitalizarea României.

În elaborarea SN-IA au fost luate în considerare recomandări concrete formulate de organizațiile internaționale, o parte din cele mai importante fiind **Realizarea investițiilor în cercetarea și dezvoltarea în domeniul IA, Promovarea unui ecosistem digital pentru IA, Oferirea unui mediu politic propice pentru IA, Consolidarea capacității umane și pregătirea pentru tranziția pe piața muncii și Cooperarea internațională pentru IA de încredere.**

Strategia va reprezenta instrumentul prin care acțiunile instituțiilor guvernamentale se vor alinia, conecta și intensifica pentru a produce rezultate, iar prin planul de acțiuni și cadrul de guvernare, care se vor elabora ulterior, fiecărei instituții implicate îi vor reveni acțiuni concrete, termene și resursele necesare.

Eforturile de coordonare și de monitorizare vor reveni unor structuri intersectoriale, ce va avea, în timp real, viziunea de ansamblu asupra situației, putând interveni pentru corectarea și impulsivarea implementării.

Avantajele unei implementări concertate și dinamice pot fi date doar de un cadru strategic solid și de un sistem de guvernare minuțios planificat și asumat la nivel politic.

SN-IA înglobează nevoile concrete de dezvoltare a României în domeniul IA, așa cum au fost identificate în procesul de consultare publică, respectând deopotrivă cerințele legislative europene și alinierea la macro-direcțiile strategice comunitare privind susținerea excelenței și asigurarea încrederii în tehnologie, ca factori determinanți în adoptarea acestora.

Inteligența Artificială va transforma peisajul economic al României, iar următorul deceniu va necesita efortul întregii societăți, al guvernului, deoarece creșterea economică și, implicit, prosperitatea socială vor fi definite de abilitatea României de a înțelege, de a valorifica și de a se adapta la avansul rapid determinat de tehnologiile emergente, cu precădere de IA.

Valorificarea oportunităților pe care IA le deschide, începând cu alinierea la obiectivele stabilite de strategia națională de IA pentru planificarea pe termen mediu următor, va sprijini dezvoltarea economică, bunăstarea socială și optimizarea guvernării statului, în contextul tranziției către o economie bazată pe cunoaștere, IA fiind printre actorii principali.

Unul dintre cele mai importante beneficii ale inteligenței artificiale se referă la îmbunătățirea nivelului și calității vieții la nivel de societate, soluțiile de IA putând să eficientizeze și faciliteze interacțiunile de orice tip și să adauge plusvaloare individului ca parte integrantă a mecanismelor locale, regionale și naționale.

Adoptarea soluțiilor IA trebuie să vină în mod natural și să nu ridice bariere sau probleme utilizatorilor finali. Implementarea lor la nivel de administrație publică nu ar trebui să limiteze sau să îngreuneze accesul cetățenilor la serviciile publice, ci din contră, să permită o mai mare transparență a deciziilor și o rapiditate crescută a soluționării cererilor, precum și o mai mare implicare a cetățenilor în luarea deciziilor la nivel local și național.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Aplicația GPS e-Transport

Ministerul Finanțelor și ANAF anunță finalizarea aplicației e-Transport, prin intermediul căreia sunt monitorizate transporturile rutiere pe teritoriul național ale bunurilor cu risc fiscal ridicat și transporturile rutiere internaționale de bunuri.

Aplicația a fost deja încărcată pe platformele Apple Store și Google Play și este în proces de avizare, urmând să fie operațională și să poată fi descărcată de utilizatori.

De asemenea, ea este în perioada de testare a parametrilor tehnici, astfel încât prevederile art. 13¹ lit. d) și e) din OUG nr. 41/2022 se vor aplica doar începând cu data de 1 septembrie 2024.

Pentru monitorizarea transporturilor de bunuri, Sistemul RO eTransport preia date din sistemele de poziționare GPS, în situația în care autovehiculele de transport marfă sunt dotate cu astfel de sisteme.

Pentru aceste situații, pe site-ul MF, pe pagina RO e-Transport au fost încărcate specificațiile tehnice necesare.

În caz contrar, autovehiculele trebuie să fie dotate cu un dispozitiv de tip telefon mobil care utilizează tehnologii de poziționare și transmisie de date prin satelit, pe care este instalată aplicația, dezvoltată de CNIF.

Operatorul de transport rutier are obligația să asigure transferul datelor de poziționare a vehiculului de transport care fac obiectul declarației din sistem, pe toată durata traseului de transport al bunurilor care fac obiectul monitorizării prin RO e-Transport.

În cadrul ședinței de Guvern din 28 iunie s-a decis prin OUG 87/2024 amânarea aplicării sancțiunilor prevăzute de legislația e-Transport până la 1 ianuarie 2025, doar pentru operatorii economici autorizați potrivit prevederilor art. 38 din Regulamentul (U.E.) nr. 952/2013.

Măsura este necesară pentru evitarea unui blocaj la nivelul operatorilor economici autorizați care desfășoară activități cu pondere semnificativă în economia națională și care efectuează în mod curent transporturi internaționale de bunuri.

Prin Sistemul RO e-Transport sunt monitorizate transporturile rutiere pe teritoriul național ale bunurilor cu risc fiscal ridicat și transporturile rutiere internaționale de bunuri, o componentă importantă în digitalizarea ANAF, prin care se urmărește creșterea capacității administrative de combatere a fraudei fiscale.

Sistemul RO e-Transport, prin mecanismele pe care le gestionează, va avea o contribuție importantă la reducerea GAP-ului de TVA, prin monitorizarea transporturilor efectuate cu bunuri cu risc fiscal ridicat, urmărindu-se fiscalizarea tranzacțiilor comerciale și creșterea încasărilor la bugetul de stat.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Biletul unic pentru călătorii

Pasagerii care călătoresc cu trenul în diferite țări europene trebuie adesea să cumpere bilete separate de la operatori diferiți, iar dacă primul tren întârzie sau este anulat și pierd legătura, nu beneficiază de nicio protecție.

Călătoriile transfrontaliere cu trenul sunt încă prea dificile pentru mulți cetățeni.

Pentru a rezolva această situație, Executivul de la Bruxelles va propune un nou regulament privind

rezervarea și emiterea de bilete digitale unice, astfel încât „europenii să poată cumpăra un singur bilet pe o singură platformă și să aibă beneficiile de drepturi pentru întreaga călătorie”.

Deși acest lucru sună promițător, nu este prima încercare a Comisiei în acest sens.

În decembrie 2020, „Strategia de mobilitate durabilă și inteligentă” a Comisiei s-a angajat să emită recomandări pentru „sprijinirea dezvoltării serviciilor de bilete multimodale, împreună cu o inițiativă privind emiterea de bilete, inclusiv bilete feroviare”.

Acest lucru a dus la propunerea de **regulament privind serviciile de mobilitate digitală multimodală (MDMS)**, care le-ar fi permis europenilor să cumpere un singur bilet pentru o călătorie transfrontalieră.

Propunerea MDMS nu a fost aprobată de Consiliul de control al reglementărilor, un serviciu intern de verificare a calității al Comisiei, care îi sfătuiește pe comisari dacă propunerile legislative sunt potrivite pentru atingerea obiectivului propus.

Raportul anual al Consiliului de administrație pentru 2023, publicat în martie 2024, a afirmat doar că activitatea sa privind MDMS este „în desfășurare”.

Se are în vedere stabilirea unei platforme de rezervare independente, cu acces la toate datele care ar vinde biletele diferiților operatori, inclusiv bilete combinate, sau o platformă de căutare care ar comunica ofertele separate de vânzare.

În fapt, MDMS este „un dosar complex care necesită multă muncă tehnică, care a continuat pe tot parcursul acestui mandat și nu s-a încheiat încă”.

Mult mai fezabilă este propunerea care permite platformelor independente de rezervare să vândă biletele operatorilor feroviari și să prezinte conexiunile.

Există și un puternic lobby al operatorilor feroviari, care „se tem că vor pierde venituri din distribuția de bilete și că va aduce în atenție noii intrați pe calea ferată”.

De altfel, deși industria feroviară susține măsuri de îmbunătățire a билетelor internaționale, acest lucru „nu ar trebui să fie în detrimentul operatorilor de transport”.

Căci întreprinderile feroviare operează pe marje mici, cu costuri fixe ridicate, astfel încât orice intervenție de reglementare care reduce aceste marje va duce la diminuarea serviciilor, cu impact negativ asupra călătorilor.

Totuși, se lucrează la un instrument IT care „ar armoniza din punct de vedere tehnic distribuția билетelor de tren și care ar permite multimodalitatea”, cunoscut sub numele de **Modelul de vânzare și distribuție deschis (OSDM)**, care a fost deja implementat în Suedia.

Spre deosebire de anunțul recent al Comisiei, care s-a concentrat doar pe calea ferată, propunerea MDMS a combinat diferite moduri de transport.

Acesta are ca scop facilitarea rezervării билетelor, dar și a comparării diferitelor opțiuni de călătorie și planificarea rutelor.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Infrastructuri de transport durabile

Comisia Europeană a selectat 134 de proiecte de transport care vor primi peste 7 miliarde euro sub formă de granturi UE în cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE), care reprezintă cea mai importantă cerere de propuneri din cadrul actualului program MIE Transporturi.

România primește 149 milioane de euro pentru un total de 9 proiecte, dintre care unul este național, iar celelalte sunt proiecte multi-naționale ale UE, cu participarea unei entități naționale.

La nivelul UE, aproximativ 83 % din finanțare va sprijini proiecte aliniate la obiectivele climatice ale UE, punând accentul pe îmbunătățirea și modernizarea căilor ferate, a căilor navigabile interioare și a rutelor maritime în cadrul rețelei transeuropene de transport (TEN-T).

Astfel, proiectelor feroviare le va fi alocată 80 % din suma totală de 7 miliarde euro.

Cele mai importante proiecte includ conexiunile feroviare transfrontaliere dintre statele din regiunea baltică (Rail Baltica), dintre Franța și Italia (Lyon-Torino) și dintre Danemarca și Germania (tunelul Fehmarnbelt).

În plus, aproximativ 20 de porturi maritime din mai multe țări vor beneficia de sprijin pentru modernizarea infrastructurii, în special pentru alimentarea cu energie electrică a navelor la țărm și pentru transportul energiei din surse regenerabile.

Mai multe dintre proiectele selectate vor spori capacitatea culoarelor de solidaritate UE-Ucraina, care au fost instituite pentru a facilita importurile și exporturile între Ucraina și UE, având ca obiectiv îmbunătățirea infrastructurii rutiere, a punctelor feroviare de trecere a frontierei și a integrării sistemului feroviar ucrainean.

De asemenea, a intrat în vigoare a Regulamentului TEN-T revizuit, care va contribui în mod semnificativ la promovarea unor moduri de transport mai durabile, la promovarea digitalizării și la îmbunătățirea multimodalității între diferitele moduri de transport.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Înmatriculările de autoturisme noi

Înmatriculările de autoturisme noi în România au crescut în iunie 2024 cu 62.13 %, față de iunie 2023, atingând un volum de 21.358 de unități, informează Asociația Constructorilor de Automobile din România (ACAROM).

Pe primele șase luni din 2024, înmatriculările de autoturisme noi au atins valoarea de 82.505 unități, o creștere de +12.03 % față de aceeași perioadă din 2023, respectiv 60.472 unități.

În ceea ce privește autoturismele second hand înmatriculate pentru prima oară în România, volumul acestora a atins în iunie 2024 cifra de 25.550 unități, o creștere de +2.24 % față de iunie 2023.

Pe primele șase luni din 2024, înmatriculările de autoturisme second hand înmatriculate pentru prima oară în România au ajuns la valoarea de 151.546 unități, în creștere cu +22.76 % față de perioada similară din 2023, respectiv 123.443 unități.

Pe primul loc la înmatriculările de mașini noi se clasează Dacia (26.018 unități), urmată de Toyota (7.088 unități) și Renault (5.811 unități).

(Sursa: www.euractiv.ro)

Scăderi în transportul de mărfuri

În 2023, în transportul rutier de mărfuri din UE s-au realizat 1.857 de miliarde de tone-kilometri, o scădere de 3,2 % comparativ cu 2022 (1.919 miliarde).

După o perioadă de instabilitate în primul și al doilea trimestru din 2020, din cauza restricțiilor legate de COVID, transportul rutier de mărfuri a crescut în 2021 și a rămas relativ stabil în 2022.

În 2023, transportul rutier de mărfuri a înregistrat scăderi în toate trimestrele (-2,3 % în primul trimestru comparativ cu același trimestru din 2022, -3,6 % în al doilea trimestru, -3,8 % în al treilea trimestru și -3,1 % în ultimul trimestru), ultimele două trimestre revenind la nivelurile din 2019.

Comparând 2023 cu 2022, cele mai mari scăderi în transportul de mărfuri în tone-kilometri au fost înregistrate în Portugalia (-16,4 %), Slovacia (-16,2 %) și Suedia (-11,5 %), în timp ce Lituania (+17,3 %), Danemarca (+8,2 %) și Cipru (+7,8 %) au înregistrat cele mai mari creșteri în tone-kilometri.

Analizând principalele fluxuri de transport rutier de mărfuri intra-UE, cel mai mare volum de mărfuri a fost transportat între Germania și Țările de Jos, un total de 83,3 milioane de tone.

Fluxul de mărfuri între Germania și Polonia a fost de 69,2 milioane de tone, iar fluxul între Belgia și Franța a ajuns la 53,8 milioane de tone.

Germania și Franța au dominat primele 15 fluxuri.

Germania a fost implicată fie ca țară de origine, fie ca țară de destinație în mai mult de jumătate dintre principalele fluxuri între țări (8 din 15), iar Franța a fost prezentă în o treime dintre primele 15 fluxuri (5 din 15).

Informațiile provin din datele privind transportul rutier de mărfuri publicate de Eurostat.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Proiecte contractate pe POR Vest

Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest a anunțat faptul că a semnat deja primele 100 de contracte de finanțare din noul Program Regional Vest 2021-2027, valoarea investițiilor finanțate până acum pentru regiune fiind de 400 de milioane de euro, din care aproape 300 de milioane de euro reprezintă fonduri nerambursabile.

Proiectele contractate vizează sisteme de transport public moderne, eficiente și ecologice, piste de biciclete, drumuri județene modernizate, dar și investițiile începute pentru grădinițele, școlile, liceele și universitățile din regiune, pentru reabilitarea termică a blocurilor de locuințe și a clădirilor publice, pentru restaurarea obiectivelor de patrimoniu și regenerare urbană.

Microîntreprinderile sunt printre beneficiarii fondurilor contractate, pentru achiziția de echipamente noi și performante, tehnologii avansate sau investiții în spații de producție, în scopul creșterii competitivității.

În prezent pot fi depuse proiecte pe componentele Universități, Drumuri județene, Eficiență energetică în clădiri publice, Infrastructură verde, Mobilitate urbană sustenabilă, Revitalizare și regenerare urbană și Eficiență energetică în clădiri rezidențiale.

De asemenea, în luna august se depun proiecte pentru componenta de Sprijin pentru IMM-uri.

(Sursa: www.adrvest.ro)

Performanțele în materie de inovare

Comisia Europeană a publicat **Tabloul de bord european privind inovarea**, ediția 2024, care oferă o evaluare comparativă a performanțelor în domeniul cercetării și inovării (R&I) ale statelor membre ale UE, ale țărilor europene vecine și ale unor țări terțe selectate (conurenți globali).

Majoritatea statelor membre ale UE și-au crescut performanța în inovație din 2017.

Deși toate statele membre, cu excepția Luxemburgului, au înregistrat o creștere a performanței în inovare, măsura în care au îmbunătățit variază.

Pe de o parte, România, Franța, Irlanda, Slovacia, Letonia, Bulgaria, Germania, Portugalia, Austria și Slovenia au înregistrat creșteri de mai puțin de 5 % în perioada 2017-2024, pe de altă parte, 11 state membre au înregistrat o creștere a performanței mai rapidă decât UE în aceeași perioadă, Cipru și Estonia prezentând cele mai notabile îmbunătățiri (+39 % și +27 %).

Performanța anuală în inovare a UE s-a îmbunătățit cu o rată de 0,6 % din 2023 până în 2024, la fel ca în perioada 2022-2023.

Performanța în inovare a crescut în 15 state membre, Lituania, Polonia și Cipru înregistrând o creștere de peste 3 %, și a scăzut în 11 state membre, doar Croația rămânând stabilă.

Pe baza performanței lor relative la media UE în 2024, statele se împart în patru grupuri de performanță.

Astfel, în ordinea performanței, Danemarca, Suedia, Finlanda și Țările de Jos sunt **Lideri în Inovare**, cu performanțe în inovare mult peste media UE (peste 125 % din media UE).

Belgia, Austria, Irlanda, Luxemburg, Germania, Cipru, Estonia și Franța sunt **Inovatori Puternici**, cu performanțe peste media UE.

Slovenia, Spania, Cehia, Italia, Malta, Lituania, Portugalia, Grecia și Ungaria sunt **Inovatori Moderati**, cu performanțe sub media UE.

Croația, Polonia, Slovacia, Letonia, Bulgaria și România sunt **Inovatori Emergenți**, cu performanțe mult sub media UE (sub 70 % din media UE).

(Sursa: www.ec.europa.eu/index_ro.htm)

Viitorul Program-Cadru pentru CDI

Documentul privind viitorul Program-Cadru al UE pentru Cercetare și Inovare, care acoperă perioada 2028-2034, oferă recomandări menite să îmbunătățească eficacitatea, transparența și impactul programului, stimulând astfel inovația în întreaga Uniune Europeană.

Printre recomandările cheie amintim:

1. **Creșterea bugetului general al Programului Cadru**, prin dublarea lui la 200 miliarde de euro, pentru a sprijini un număr mai mare de propuneri de înaltă calitate și a aborda provocările societale critice.

2. **Clarificarea regulilor de participare** în sensul îmbunătățirii Acordului de Grant cu mai multe exemple specifice țărilor pentru simplificarea implementării.

3. **Îmbunătățirea procesului de evaluare**, prin implementarea unor verificări sistematice ale profilurilor experților pentru a identifica conflictele de interese, redefinirea criteriilor de evaluare și organizarea de

întâlniri de consens pentru toate apelurile pentru a asigura un proces de evaluare corect și transparent.

4. **Recunoașterea managementului de proiect profesionist**, prin permiterea delegării serviciilor de management al proiectelor către organizații profesionale.

5. **Sprijinirea start-up-urilor aflate la început de drum**, în sensul creșterii finanțării pentru start-up-urile deep tech aflate la început de drum și îmbunătățirea transparenței în procesul de selecție al **EIC Accelerator**.

6. **Ghidarea utilizării Inteligenței Artificiale** prin utilizarea ei responsabilă și transparentă, respectând reglementările și protejând informațiile proprietare.

7. **Consolidarea parteneriatelor UE** prin implementarea unor criterii de selecție transparente și definirea unor **Indicatori Cheie de Performanță (KPI)** comuni pentru a stimula participarea largă, asigurând astfel că Europa e-n fruntea dezvoltărilor tehnologice.

8. **Maximizarea impactului proiectelor** prin introducerea unor noi instrumente de finanțare pentru a sprijini transferul de cunoștințe și exploatarea rezultatelor post-proiect, asigurând un impact și beneficii susținute din proiectele finanțate de R&I.

(Sursa: www.fonduri-structurale.ro)

Facilitator al PPP pentru aparatura medicală

Sectorul aparatelor medicale are mize pe măsura investițiilor de miliarde pe care le fac marii actori, la nivel global, mai ales că UE dorește să fie lider mondial în acest sector, într-o competiție acerbă cu SUA.

Investițiile în inovare în stadiul incipient al tehnologiei medicale pot fi esențiale pentru a asigura accesul pacienților la terapii noi și tehnici de diagnosticare corecte, dar investitorii se feresc de tehnologiile incipiente neperformante, de obstacolele de reglementare și de rambursare și de profituri slabe.

Finanțarea generală a afacerilor considerate riscante în mediul tehnologic a crescut cu 67 % față de 2017, cele mai multe investiții îndreptându-se către companiile digitale și de diagnosticare în stadiul avansat.

Mulți antreprenori au raportat un acces sporit la opțiuni alternative de finanțare, dar legislația europeană, stufoasă și schimbătoare, a reprezentat o piedică în calea industriei europene de profil, producătorii chinezi sau americani profitând de înăsprirea reglementărilor europene, în speciale cele legate de Green Deal.

Recent, Comisia Europeană a promovat, însă, un set de sugestii pentru un nou cadru legislativ privind dispozitivele medicale, care va acorda prioritate siguranței pacienților și sprijinului pentru inovație, evitând riscul de penurie de dispozitive medicale de salvare.

Un instrument util este Inițiativa de sănătate inovatoare (IHI), un parteneriat public-privat între UE și industriile europene ale științelor vieții, în cadrul programului de finanțare al UE pentru cercetare și inovare Horizon Europe, care are un buget total de 2,4 miliarde de euro pentru anii 2021-2027.

Din păcate, în România majoritatea firmelor din domeniu sunt intermediari și nu există mari jucători români care să producă tehnologii de vârf în domeniul aparatului medical, deși câteva dintre marile companii cu reprezentanțe au propriile echipe iar 38 de firme din România fac parte din Asociația Furnizorilor de Produse Medicale (AFPM), componentă a Medtech Europe.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Sprrijin pentru reformele de vârf

Comisia a publicat un document care exemplifică modul în care **instrumentul de sprijin tehnic (IST)** a ajutat statele membre să ducă la bun sfârșit reformele și să materializeze prioritățile comune ale UE.

Publicația evidențiază factorii-cheie care au asigurat succesul instrumentului și adoptarea sa de către statele membre: faptul că, **prin însăși natura sa, instrumentul este axat pe cerere, are o dimensiune multinațională și se caracterizează prin flexibilitate și o sarcină administrativă redusă.**

Având drept bază **Programul de sprijin pentru reforme structurale (PSRS)**, IST - gestionat de DG Reformă, a ajutat statele să aplice propriile reforme, în concordanță cu specificul național, să consolideze capacitățile administrative și schimbe bune practici.

IST și instrumentul anterior au sprijinit în ultimii cinci ani **peste 1.800 de reforme de vârf, întreprinse în toate cele 27 de state membre ale UE** și având legătură cu principalele politici ale UE.

Proiectele multinaționale din cadrul IST au încurajat cooperarea dintre statele membre, le-au ajutat să găsească soluții comune la provocările comune și, în felul acesta, au facilitat convergența și au creat valoare adăugată la nivelul UE.

Administrațiile de la nivel central, regional și local, precum și funcționarii publici au beneficiat și de **Schimbul de cooperare în domeniul administrației publice** (PACE - „Public Administration Cooperation Exchange”).

PACE **face posibilă mobilitatea funcționarilor europeni** pe întregul teritoriu al UE, cu scopul de a le permite să facă schimb de cunoștințe și de bune practici.

23 de state membre au participat la **peste 70 de oportunități** de schimb, cu **circa 300 de funcționari**.

În 2023, a fost adoptată **Comunicarea intitulată „Consolidarea spațiului administrativ european”** (ComPAct), care constituie **primul set cuprinzător de acțiuni** desfășurate de Comisie cu scopul de a sprijini modernizarea administrațiilor naționale și de a consolida colaborarea transnațională dintre acestea.

Un set de **25 de acțiuni concrete** va consolida punerea în aplicare a principalelor politici ale UE, asigurând totodată eficientizarea administrației publice.

Acțiunile sunt organizate în jurul a trei piloni: competențele, digitalizarea și ecologia, iar 21 din acestea se află deja în stadiul punerii în aplicare.

IST este un **instrument al UE axat pe cerere** care furnizează autorităților statelor membre **expertiză de înaltă calitate și personalizată.**

Sprrijinul se acordă sub formă de consiliere strategică și tehnică, de studii de evaluare a necesarului în materie de reforme, de formare profesională și de misiuni naționale de experți.

IST va continua să sprijine administrațiile publice ale statelor membre în ceea ce privește acceptarea schimbărilor și răspunsul la provocările emergente.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Stadiul reformelor din PNRR

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, a anunțat faptul că 38 de reforme (57,6 % din total) din cele 66 cuprinse în Planul de Redresare și Reziliență al României sunt îndeplinite.

Alte 23 de reforme sunt în curs de îndeplinire, iar restul de 5 reforme sunt programate pentru a fi îndeplinite în a doua jumătate a anului 2025 și prima jumătate a anului 2026.

Astfel, din cele 38 de reforme la care se face referire, 21 de reforme sunt închise definitiv, iar 17 din ele, având aprobate elementele cheie de legiferare și implementare, au asociate ținte de rezultat, efect și impact care se măsoară în anii 2025-2026.

Cele mai relevante reforme realizate sunt *Legile justiției* (legi privind statutul magistraților, organizarea judiciară, Consiliul Superior al Magistraturii) și modificările aduse codului penal și Codului de procedură penală, *Lupta împotriva corupției* (legea privind protecția avertizorilor și Strategia națională anticorupție) și *Legea pensiilor* (noi legi privind sistemul de pensii, reducerea cheltuielilor cu pensiile speciale).

De asemenea, amintim Reforma ANAF *prin digitalizare* (SPV, criterii de risc, structuri de control fiscal), *Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară* (planificare bugetară multianuală, analiza cheltuielilor din sănătate și educație, consiliul fiscal), *Securitatea cibernetică* (lege, strategie, ocupații noi digitale în codul COR), *Cloud-ul guvernamental*, *Transportul sustenabil* (decarbonizarea rutieră în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”), *Mobilitatea urbană durabilă* (lege și plan de mobilitate urbană durabilă - PMUD), *Legile educației* (preuniversitar, universitar) și *Înființarea ghișeelor unice* pentru furnizarea de servicii de consiliere în domeniul energiei.

(Sursa: www.mfe.gov.ro/)

Aleșii locali

Women for a Better Society a făcut o analiză privind rezultatul alegerilor locale constatând că epoca patriarhatului din administrația publică locală din România este departe de a fi apusă, căci reprezentarea doamnelor la nivelul primăriilor și consiliilor locale este la un nivel foarte scăzut.

Astfel, doar 207 femei au fost alese pentru a conduce administrațiile locale (reprezentând 6,51 % din totalul celor 3.179 de primari) și doar 3.606 femei au devenit consiliere locale (reprezentând 9,01 % din totalul celor 40.022 mandate de consilieri locali).

Județele cu cele mai multe femei alese la nivel local sunt Dolj (10 primărite și 165 de consilieri locale) și Bacău (8 primărite și 157 de consilieri locale), iar județele cu cele mai puține doamne alese sunt Bistrița – Năsăud (nicio primărită și doar 36 de consilieri locale) și Giurgiu (o primărită și 28 de consilieri locale).

Aceste cifre arată că, de fapt, politica a rămas un teren aproape exclusiv al bărbaților și nici măcar în eşaloanele doi și trei ale administrațiilor publice locale nu se regăsesc femei, deși situația este puțin mai bună la nivel parlamentar, acolo ponderea este de 18 %.

Se creează o problemă căci se micșorează foarte mult baza de selecție pentru funcții de mare reprezentare.

Nu degeaba Indicele Egalității de Gen 2023 realizat de Institutul European pentru Egalitate de Gen (EIGE) ne plasează pe ultimul loc în UE. ,

Women for a Better Society solicită partidelor politice prezența a minimum 30 % dintre femei pe locuri eligibile și propune blocarea fondurilor publice pentru partidele care nu îndeplinesc această condiție.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Achiziționarea vaccinurilor COVID-19

Comisia ia act de hotărârile pronunțate de Tribunal în cauzele referitoare la accesul la contractele privind vaccinurile COVID-19 și la informațiile conexe și le va analiza cu atenție, inclusiv implicațiile acestora.

În hotărârile sale, Tribunalul urmează, în majoritatea punctelor, abordarea Comisiei.

În special, acesta recunoaște că principiul protecției interesului comercial se aplică clauzelor contractelor privind amplasarea locurilor de producție, drepturile de proprietate intelectuală, acțiunile sau plățile anticipate și accesul la calendarele de livrare.

Tribunalul a confirmat dreptul Comisiei de a acorda doar un acces parțial la aceste informații.

Acesta nu a admis decât în parte acțiunea cu privire la două aspecte.

Potrivit Tribunalului, Comisia ar fi trebuit să furnizeze mai multe explicații pentru a justifica refuzul de a acorda acces la anumite clauze contractuale și să furnizeze datele cu caracter personal referitoare la membrii echipelor de negociere, compuse din reprezentanți ai statelor membre și din funcționari ai Comisiei.

În general, Comisia acordă publicului un acces cât mai larg posibil la documente, în conformitate cu principiile deschiderii și transparenței.

În cazurile aflate în discuție, Comisia a trebuit să găsească un echilibru, greu de obținut, între dreptul la informarea publicului, inclusiv a deputaților din Parlamentul European, și cerințele juridice care decurg chiar din contractele de achiziționare a vaccinurilor împotriva COVID-19, care, dacă nu ar fi respectate, ar putea implica cereri de despăgubire care s-ar plăti din banilor contribuabililor.

De fapt, în multe cazuri în trecut, Curtea de Justiție a recunoscut necesitatea de a proteja interesele comerciale ale unui co-contractant.

În orice caz, Comisia a furnizat Parlamentului European (în temeiul Acordului-cadru privind relațiile dintre cele două instituții) informații complete cu privire la contractele privind vaccinurile împotriva COVID-19.

În conformitate cu rolul său instituțional, Comisia trebuie să asigure faptul că nu există conflicte de interese, dar și obligația de a proteja viața privată și datele cu caracter personal ale persoanelor vizate.

În această etapă, Comisia își rezervă dreptul de a lua în calcul opțiunile juridice disponibile.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Achizițiile publice comune

Moldova semnează un acord privind achizițiile publice comune ale UE pentru a aprofunda cooperarea cu Uniunea în domeniul sănătății.

Republica Moldova a devenit astfel cea de a 38-a țară **semnată a Acordului privind achizițiile publice comune** în domeniul sănătății și cea 6-a țară candidată la aderarea la UE care face parte din acord.

Acordul privind achizițiile publice comune este un mecanism juridic și operațional care le oferă țărilor participante posibilitatea de **a-și uni forțele pentru a face față unei amenințări grave la adresa sănătății și de a achiziționa în comun materiale esențiale**, precum medicamentele și echipamentele medicale.

De exemplu, pe durata pandemiei de COVID-19, datorită acestui acord țările semnatare au putut să achiziționeze, beneficiind de condiții identice, echipamente individuale de protecție, ace și seringi pentru vaccinarea împotriva COVID-19, aparate pentru respirație artificială și medicamente.

Aderarea la Acordul privind achizițiile publice comune permite unei țări să **beneficieze de puterea de cumpărare combinată a statelor membre ale UE și a țărilor participante, ceea ce facilitează accesul la contramăsuri medicale în cazul unei urgențe sanitare și îmbunătățește securitatea furnizării cu astfel de contramăsuri**, prin punerea în comun a necesităților și realizarea de economii de scară.

Comisia, prin intermediul Autorității pentru Pregătire și Răspuns în caz de Urgență Sanitară (HERA) din cadrul său, gestionează procedurile de achiziții publice efectuate în temeiul Acordului privind achizițiile comune, în strânsă colaborare cu țările semnatare.

Aceste țări pot să achiziționeze produsele contractate funcție de necesități, cu bugetele naționale.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Rezervări de cazări în UE

În primul trimestru al anului 2024, oaspeții au petrecut 123,7 milioane de nopți în unități de cazare pe termen scurt din UE, rezervate prin Airbnb, Booking, Expedia Group sau TripAdvisor, arată Eurostat.

Acest lucru corespunde unei creșteri de 28,3 % comparativ cu aceeași perioadă din 2023.

Turismul pe platforme a continuat să stabilească noi valori record în fiecare lună: în ianuarie 2024, 33,3 milioane de nopți au fost petrecute în unități de cazare rezervate prin platforme online, arătând o creștere de 16,7 % comparativ cu ianuarie 2023.

În februarie s-au înregistrat 41,2 milioane de nopți rezervate prin platforme (+19,0 % comparativ cu februarie 2023), iar în martie, cifra a fost de 49,2 milioane (o creștere accentuată de +48,0 %).

Cele mai populare regiuni pentru cazarea pe termen scurt rezervată prin platforme online în 2023 au fost Andalucia în Spania (35,6 milioane de nopți), Jadranska Hrvatska în Croația (32,6 milioane) și regiunea franceză Provence-Alpes-Côte d'Azur (24,9 milioane). iar în topul celor 20 de regiuni, 6 sunt în Spania și Franța, 5 în Italia, 2 regiuni sunt în Portugalia și 1 în Croația.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Erori în cheltuieli

Curtea Europeană de Conturi a publicat un document de analiză privind cadrul de asigurare și principalii factori care au contribuit la erorile constatate în cheltuielile din domeniul coeziunii din perioada 2014-2020.

Prezentul document de analiză creionează o imagine de ansamblu multianuală a evaluării Curții privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor în domeniul Politicii de Coeziune pe perioada 2014-2020.

Politica de Coeziune este un domeniu major de cheltuieli al UE. De-a lungul anilor, a fost martoră și la cel mai mare număr de erori de cheltuieli din bugetul UE.

Conform comunicatului, nivelul estimat al erorii nu reprezintă fraudă, ineficiență sau risipă, ci o estimare a sumei de bani care nu a fost utilizată în conformitate cu regulile UE și naționale.

Privind ciclurile bugetare multianuale 2007-2013 și 2014-2020, nivelul total al erorii în cheltuielile de coeziune a scăzut de la 6 % la 4,8 %, dar în fiecare an a rămas peste pragul de 2 % stabilit în regulamente, cu un vârf recent de 6,7 % în 2022.

Comisia și statele membre colaborează pentru a aduce beneficii politicii de coeziune a UE cetățenilor, dar trebuie să depună un efort mai mare pentru a se asigura că cheltuielile respectă regulile.

Cele mai multe erori de cheltuieli în coeziune din ultimii ani au rezultat din cheltuieli și proiecte neeligibile, urmate de neconformitatea beneficiarilor fondurilor cu regulile de ajutor de stat și achiziții publice.

Auditorii au identificat trei cauze principale ale erorilor - administrarea inadecvată a statelor membre, inclusiv luarea deciziilor inadecvate și verificările ineficiente ale autorităților de gestionare, neglijența sau suspiciunea de neconformitate intenționată a beneficiarilor și problemele de interpretare a regulilor.

Auditorii apreciază că poate fi îmbunătățit modul în care Comisia și statele efectuează verificările asupra cheltuielilor de coeziune și avertizează că riscul de cheltuieli neregulate rămâne ridicat.

Ei subliniază că suprapunerea între perioadele de cheltuieli multianuale și fondurile de recuperare Covid ale UE pune presiuni suplimentare pe unele state.

(Sursa: www.eca.europa.eu)

PAC 2023-2027

Agentia pentru Finanțarea Investițiilor Rurale a anunțat încheierea primelor 104 contracte de finanțare din cadrul Planului Strategic pentru perioada de programare financiară 2023 – 2027.

Aceste contracte, cu o valoare totală de peste 26 de milioane de euro, marchează un pas semnificativ în direcția dezvoltării și modernizării sectorului agricol și rural din România.

Din totalul de 104 contracte, șase sunt încheiate pentru finanțare prin DR-27 „Crearea/ modernizarea infrastructurii de acces agricolă”, având o valoare cumulată de peste 5 milioane de euro (5.551.528 €).

Pe linia de finanțare DR-28 „Crearea/ modernizarea infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural”, au fost încheiate în această primă etapă 16 contracte, în valoare totală de peste 15 milioane de euro (15.045.471 €).

În ceea ce privește linia de finanțare DR-30 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”, au fost semnate 82 de

contracte de finanțare, având o valoare totală de 5.740.000 euro.

Această inițiativă este dedicată tinerilor fermieri care doresc să își înceapă activitatea agricolă, oferindu-le suportul necesar pentru a deveni antreprenori de succes în sectorul agricol.

(Sursa: www.afir.ro)

Sistemele de irigații

S-au încheiat sesiunile de primire a cererilor de finanțare pentru **DR-25 Modernizarea infrastructurii de irigații** și pentru **DR-26 Înființarea sistemelor de irigații**, intervenții finanțate cu fonduri nerambursabile din Planul Strategic 2023 – 2027.

Pentru sesiunea din acest an, alocarea financiară a fost de 400.000.000 de euro pentru modernizarea infrastructurii de irigații (DR-25) și de 102.421.176 de euro pentru înființarea sistemelor de irigații (DR-26).

De la momentul lansării sesiunii s-au depus **357 de solicitări de finanțare** în valoare totală de **530.717.784 euro**, gradul de depunere pentru modernizarea infrastructurii de irigații (**DR-25**) depășind alocarea financiară și ajungând la **peste 130 %**, ceea ce denotă un interes deosebit din partea Organizațiilor Utilizatorilor de Apă pentru Irigații (OUAI-urilor).

Valoarea maximă a finanțării ce se obține pentru modernizarea sistemelor de irigații prin intermediul DR-25 este de 1.500.000 de euro/ beneficiar, iar sprijinul public este de 100 % nerambursabil raportat la costurile eligibile.

Totodată, prin **DR-26**, în intervalul 15 ianuarie – 15 iulie 2024, s-au depus **48 de solicitări de finanțare** cu o valoare de **21.045.515 de euro**.

Reamintim că valoarea maximă a finanțării care se poate obține pentru înființarea sistemelor de irigații prin intermediul DR-26 este de 500.000 de euro/ beneficiar, iar sprijinului public nerambursabil este de 65 % din costurile eligibile aferente proiectului.

(Sursa: www.madr.ro)

Porumb modificat genetic

Comisia a autorizat două culturi de porumb modificat genetic și a reînnoit autorizația pentru o altă cultură de porumb modificat genetic, pentru utilizarea ca aliment și ca hrană pentru animale.

Deciziile de autorizare ale Comisiei permit ca aceste soiuri de porumb modificat genetic să fie doar **importate pentru a fi utilizate în alimente și în hrana pentru animale**, dar **nu permite cultivarea lor** în UE.

Aceste soiuri de porumb au trecut printr-o procedură de evaluare cuprinzătoare și strictă, care **asigură un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și animale**, precum și a **mediului**.

Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA) a emis o evaluare științifică favorabilă, concluzionând că soiurile de porumb modificat genetic sunt **la fel de sigure ca omologii lor convenționali**.

Autorizațiile sunt valabile 10 ani și orice produs fabricat din aceste va face obiectul **normelor stricte ale UE privind etichetarea și trasabilitatea**.

Comisia are obligația legală de a decide cu privire la aceste autorizații după ce statele membre nu au întrunit o majoritate calificată în cadrul Comitetului permanent.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Balanța comercială agroalimentară

Cea mai recentă balanță comercială agroalimentară a UE rămâne mai ridicată decât anul trecut, iar cel mai recent raport lunar a arătat că în luna aprilie 2024 **excedentul comercial agroalimentar al UE a atins 5 miliarde euro**, fiind în continuare cu 4 % mai mare decât în aprilie 2023 - în pofida unei reduceri de 25 % față de luna precedentă.

Exporturile au ajuns la 19,8 miliarde Euro, ca urmare a creșterii prețurilor la măslina și la uleiul de măsline.

Importurile au reprezentat 14,8 miliarde euro iar aproape 45 % din importurile UE sunt compuse din câteva categorii de produse: cafea, ceai, cacao și mirodenii; fructe și fructe cu coajă lemnoasă; semințe oleaginoase și culturi proteice.

Exporturile agroalimentare ale UE au fost aproape de valoarea lor din luna precedentă, dar **cu 10 % mai mari decât în aprilie 2023**.

Exporturile cumulate începând cu luna ianuarie au ajuns la 77,8 miliarde euro.

Cu o creștere de 829 de milioane euro, exporturile către Statele Unite au crescut cel mai mult, rezultat care se explică în mare parte prin prețul ridicat al măslinilor și al uleiului de măsline.

Aceste produse conduc în topul exporturilor agroalimentare totale ale UE, cu o creștere de 62 % a valorii în comparație cu 2023.

Preparatele pe bază de cereale și produsele de morărit, produsele lactate, precum și vinul și produsele pe bază de vin reprezintă 25 % din valoarea totală a exporturilor agroalimentare ale UE.

Importurile agroalimentare ale UE au înregistrat o **creștere de 10 % față de luna precedentă**, explicată în principal de prețurile ridicate la cacao.

Importurile cumulate din ianuarie până în aprilie 2024 se ridică la 54,9 miliarde euro - o cifră stabilă în comparație cu aceeași perioadă din 2023.

Importurile de cereale au înregistrat cea mai mare scădere, de 1,5 miliarde euro (-33 %), datorată reducerii volumelor importate și a prețurilor la nivel mondial.

O scădere similară, de 1,3 miliarde euro, a fost observată în cazul semințelor oleaginoase și al culturilor proteice, din cauza prețurilor mai scăzute.

Côte d'Ivoire și Nigeria au beneficiat cel mai mult de pe urma valorilor ridicate ale importurilor de cacao în UE.

Față de 2023, UE și-a redus importurile din Indonezia (în principal ulei de palmier) și din Australia (rapiță).

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Acorduri anticoncurențiale

Comisia deschide o investigație oficială antitrust cu privire la posibile acorduri anticoncurențiale, respectiv pentru a evalua dacă **Delivery Hero** și **Glovo** au încălcat normele UE în materie de concurență prin participarea la un cartel în sectorul comenziilor online și livrărilor de mâncare, de produse alimentare și de alte bunuri de consum curent în Spațiul Economic European („SEE”).

Delivery Hero și Glovo sunt două dintre cele mai mari companii de livrare a alimentelor din Europa.

Din iulie 2018, Delivery Hero deține o participație minoritară în Glovo, iar în iulie 2022 a preluat controlul exclusiv al acesteia.

Prin urmare, Comisia este îngrijorată de faptul că este posibil ca, înainte de preluare, Delivery Hero și Glovo să fi **alocat piețe geografice** și să fi **partajat informații sensibile din punct de vedere comercial** (de exemplu, privind strategiile comerciale, prețurile, capacitatea, costurile, caracteristicile produselor).

De asemenea, Comisia este îngrijorată de faptul că este posibil ca aceste companii să fi **convenit să nu-și „fure” reciproc angajații**, ceea ce ar fi putut fi facilitată de cota minoritară deținută de Delivery Hero în Glovo.

Dacă este dovedit, comportamentul acestor companii poate încălca normele UE în materie de concurență care interzic cartelurile și practicile comerciale restrictive (articolul 101 din Tratatul privind funcționarea UE - „TFUE” și articolul 53 din Acordul privind SEE).

Comisia va efectua acum cu prioritate investigația sa aprofundată, dar deschiderea unei proceduri oficiale de investigare nu echivalează cu o judecată prematură privind rezultatul acesteia.

Livrarea alimentelor comandate online este un sector cu o creștere rapidă, în care trebuie protejată concurența și acesta este motivul pentru care se analizează dacă Delivery Hero și Glovo au convenit să împartă piețele și să nu își «fure» reciproc angajații.

Dacă se confirmă, un astfel de comportament poate constitui o încălcare a normelor UE în materie de concurență, cu potențiale efecte negative asupra prețurilor și a opțiunilor pentru consumatori, precum și asupra oportunităților pentru lucrători.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Scumpire accelerată a apartamentelor

Conform unui studiu realizat de Deluxe Holiday Homes pe baza datelor de la Bank of International Settlements (BIS) și Numbeo, în Serbia a avut loc cea mai accelerată scumpire a apartamentelor în 2023-2024.

Litania apare pe locul doi, iar la foarte mică distanță urmează România.

Și în Malta și Spania apartamentele s-au scumpit considerabil în ultimul an.

Deși recordul scumpirii îl deține Serbia, Elveția e încă neînvinșă în privința prețului per metru pătrat, 18.781 euro, deținând totodată și recordurile pentru cel mai mare venit mediu și cel mai scump cost al vieții de zi cu zi.

La polul opus, Grecia are cel mai ieftin preț per metru pătrat, 2.899 euro.

Pe locul trei e România, cu o scumpire a apartamentelor cu 74,50 %, ajungând la un preț de 3.185 de dolari per metru pătrat.

Însă acolo costul vieții e considerabil mai mic ca în Europa de Vest, la 679 de dolari și, pe de altă parte, și venitul mediu e relativ mic: 1.093 dolari.

Apartamentele românești s-au scumpit masiv în ultimii ani din cauza cererii în creștere și a penuriei de locuințe noi.

Lucru provocat în principal de costurile de construcție mai mari, de penuria de forță de muncă și de măsurile fiscale defavorabile.

Faptul că dezvoltarea infrastructurii a început să prindă avânt în ultimii câțiva ani și că și salariile au mai crescut oarecum a dus recent la o cerere mai mare în sectorul imobiliar.

(Sursa: www.rador.ro/)

Registrul agricol

Ministerul Agriculturii a publicat în transparență decizională proiectul de Hotărâre a Guvernului privind registrul agricol pentru perioada 2025-2029.

Registrul agricol se elaborează și este valabil pentru o perioadă de 5 ani, iar datele se completează de către autoritățile administrației publice locale, anual, potrivit formularelor tipizate, aprobate prin HG.

După data de 31 decembrie 2024, formularele registrului agricol pentru perioada 2020 – 2024 nu mai pot fi utilizate, astfel încât a fost necesară elaborarea unui nou act normativ care să aprobe registrul agricol pentru perioada 2025-2029, precum și formularele acestuia.

Proiectul de act normativ vizează aprobarea unui nou registru agricol pentru perioada 2025-2029 și formularele acestuia care au fost modificate, completate și actualizate, prin consultarea autorităților locale.

Schimbările preconizate vizează introducerea codului unic al adresei, constituit din cod SIRUTA, cod stradă și cod adresă, respectiv introducerea categoriei de folosință denumită "Terenuri piscicole (utilizate temporar în scop agricol)", modificare care a survenit în urma faptului că există fermieri din zonele piscicole care exploatează terenurile înscrise în registru ca amenajări piscicole, dar care, în realitate, desfășoară activități agricole.

Această modalitate de folosință a terenului nu poate fi eligibilă la plată pentru fonduri UE din cauza faptului că terenul are destinație piscicolă și nu agricolă.

De asemenea, se are în vedere completarea categoriei „Identificarea pe parcele a terenurilor aflate în proprietate” prin inserarea unei noi coloane, „Titular drept folosință/concesiune”.

Această modificare a fost necesară ca urmare a faptului că formularele registrului agricol pentru perioada 2020 – 2024, aprobate prin HG nr. 985/2019 nu prevedeau identificarea dreptului de folosință/concesiune a deținătorilor unei parcele, tarlale, sole, astfel că multe gospodării care nu dețineau titlu de proprietate nu puteau fi înscrise în registrul agricol.

Cheltuielile privind tipărirea și difuzarea registrelor agricole, precum și cele privind gestionarea registrului agricol în format electronic vor fi suportate din bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și sectoarelor municipiului București, după caz.

Prin acest act normativ se oferă posibilitatea înscrierii datelor cu privire la gospodăriile populației, ale societăților/asociațiilor agricole, precum și la orice alte persoane fizice și/sau juridice care au teren în proprietate/folosință/concesiune și/sau animale.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Vânzarea cărnii cultivate

Compania franceză Gourmey a cerut în premieră în UE o autorizație premergătoare introducerii pe piață pentru foie gras cultivat în laborator, pe fondul unei dezbateri aprinse între guvernele europene cu privire la inovația alimentară.

Specializată în alimente cultivate, Gourmey a depus o cerere pentru produsul său de rață pe bază de celule la autoritățile de siguranță alimentară din UE, Elveția, Marea Britanie, Singapore și Statele Unite.

Produsul emblematic al companiei va fi o „o nouă alegere pentru pasionații de foie gras”.

În plus, segmentul premium a fost întotdeauna în fruntea tendințelor alimentare, unde apar cele mai interesante inovații.

Producătorul a adăugat că așteaptă cu nerăbdare să lucreze cu autoritățile de reglementare pentru a asigura conformitatea cu cerințele de siguranță și și-a exprimat încrederea că produsele sale vor îndeplini „standardele foarte exigente” stabilite de autoritățile UE.

Carnea cultivată sau crescută în laborator este produsă folosind o probă de celule animale care cresc într-un mediu bogat în nutrienți, formând mușchi, grăsime și țesuturi.

Produsele de cultură folosesc de obicei ser fetal bovin, care implică moartea unei vaci și a embrionului său, ceea ce le face problematice din punct de vedere etic pentru vegetarieni și vegani.

Gourmey susține că nu folosește componente de origine animală în timpul cultivării, ceea ce face ca foie gras să fie produs fără sacrificarea unui animal.

Mai mult, Gourmey a spus că a efectuat un studiu extern al amprentei de mediu a companiei, care arată că aceasta ar fi semnificativ mai mică decât în cazul producerii de foie gras în mod convențional.

Carnea crescută în laborator este reglementată în UE ca „aliment nou”, o definiție legală care include produse care nu sunt prezente în mod semnificativ în alimentația europenilor înainte de mai 1997.

În conformitate cu legislația UE, o companie care dorește să introducă un aliment nou în blocul comunitar trebuie să depună o cerere de autorizare la Comisia Europeană dar, cu toate acestea, miniștrii agriculturii din Franța, Italia și Austria au prezentat o notă în ianuarie anul trecut Consiliului UE prin care puneau sub semnul întrebării dacă regulamentul privind alimentele noi este potrivit pentru carnea de cultură și cereau o evaluare mai strictă a produselor de acest gen.

Ei au catalogat aceste inovații drept o amenințare la adresa „metodelor de producție autentice” și au susținut că EFSA, autoritatea UE pentru siguranța alimentară, ar trebui să emită orientări clare pentru evaluarea cărnii cultivate în laborator, similare cu cele utilizate pentru medicamentele și produsele farmaceutice noi.

Nota, susținută și de miniștrii cehi, ciprioți, greci, maghiari, luxemburghezi, lituanieni, maltezi, români și slovaci, a cerut Comisiei să lanseze o „consultare publică” cu privire la carnea cultivată în laborator.

Recent, Ungaria, care a preluat președinția rotativă a Consiliului UE la 1 iulie, a propus o dezbatere în cadrul Consiliului cu privire la posibilul impact negativ al alimentelor noi asupra tradițiilor culinare ale Europei.

Budapesta a spus că produsele lactate și carnea animalelor crescute în ferme rămân o piatră de temelie a culturii alimentare europene, remarcând „scepticismul cetățenilor” față de noile tipuri de alimente.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Pescuitul în fruntea acvaculturii

În 2022, producția acvicolă din UE a fost de 4,2 milioane de tone, cu capturi din pescuit care au contribuit la aproximativ 3,1 milioane de tone și acvacultura care a atins 1,1 milioane de tone, arată Eurostat.

Asta înseamnă că pescuitul rămâne principala sursă de animale acvatice în UE, reprezentând 74 % din producția totală.

În cifre, capturile din pescuitul ale UE au atins aproximativ 6,2 miliarde de euro, în timp ce producția din acvacultură a fost de 4,9 miliarde de euro.

Prețul mediu pentru produsele din pescuit a fost, așadar, de 1,9 euro pe kilogram și de 4,5 euro pe kilogram pentru producția din acvacultură.

Situația din UE este diferită față de tendința globală, unde un raport recent al Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) arată că, în 2022 și pentru prima dată în istorie, acvacultura a devenit principalul producător de animale acvatice, depășind pescuitul de captură.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Resursele piscicole

Resursele piscicole ale Mediteranei pentru anul 2024 sunt terminate, așa că au început importurile, raportează WWF în vederea „Zilei dependenței de pește” (Fish Dependence Day).

Acesta este un moment în care Europa epuizează practic echivalentul producției sale interne anuale de pește, moluște și crustacee.

O aniversare care coincide cu cea de-a 36-a ediție a Comitetului FAO pentru pescuit.

Cu 58 % din stocurile de pește supraexploatate, Mediterana este a doua cea mai supraexploată mare din lume (față de 37,7 % la nivel global), această condiție fiind exacerbată în primul rând de schimbările climatice.

Căci cererea este mult prea mare - fiecare cetățean consumă 24 de kilograme de pește pe an, cantitate depășită de italieni care consumă 31,21 de kilograme.

Creșterea cererii, mai ales în perioada de vară, alimentează pescuitul excesiv.

Speciile afectate de supraexploatare sunt merluciu, sardina, creveții (violet și roz) și barbul de noroi.

O situație agravată și mai mult de pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat, care pune în pericol ecosistemele marine și economiile locale.

De aici și apelul asupra importanței comportamentului responsabil al consumatorului.

Acțiuni umane la care se adaugă efectele crizei climatice care pune în pericol jumătate din producția mondială de pește.

Încălzirea oceanelor ar putea duce la o scădere de până la 40 % a stocurilor până în 2100.

(Sursa: www.rador.ro/)

Vulnerabilități în gestionarea fondurilor europene

Parchetul European (EPPO) din București a formulat acuzații împotriva a patru suspecți, despre care se presupune că fac parte dintr-o rețea criminală cu legături cu grupări mafiote italiene, pentru o fraudă cu subvenții de 4,3 milioane de euro.

Inculpații ar fi format un grup infracțional împreună cu alți suspecți pentru a furniza scrisori de garanție false beneficiarilor de proiecte finanțate din fonduri europene, care pretindeau că asigură proiectele împotriva unor eventuale daune.

În schimbul emiterii scrisorilor, suspecții ar fi încasat sume mari de bani.

Cei patru au pus la cale această schemă frauduloasă în numele unor companii înregistrate în Cehia și Letonia, care nu aveau dreptul de a emite scrisori de garanție și nici resursele financiare pentru acoperirea daunelor.

Utilizarea acestor documente a avut ca rezultat un câștig ilicit de aproximativ 4,3 milioane de euro, majoritatea din Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Programul Operațional Regional.

Aceste inculpări sunt rezultatul mai multor investigații privind scheme infracționale care au folosit același modus operandi, în urma unor percheziții domiciliare în România și Franța în mai 2023.

Anterior, în 2023, alți suspecți au fost puși sub acuzare și în prezent așteaptă procesul și au fost confiscate bunuri de 450.000 de euro.

Dacă vor fi găsiți vinovați, inculpații riscă între 4-15 ani de închisoare.

Parchetul European a informat Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene despre existența unor posibile vulnerabilități în gestionarea fondurilor europene, care au ca rezultat un nivel de protecție semnificativ redus al intereselor financiare ale UE în România.

Potrivit tipologiilor identificate în mai multe cazuri, elementele care au generat un risc ridicat de fraudă în contractele cu finanțare europeană au constat în utilizarea scrisorilor de garanție emise de entități fictive, sau care nu aveau dreptul de a emite documentele.

În consecință, pe baza unor astfel de documente false au fost câștigate o serie de proceduri publice și au fost deschise mai multe anchete de către EPPO.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Viața afectată de caniculă

Un studiu Reveal Marketing Research arată impactul caniculei asupra vieții cotidiene a românilor și identifică strategiile pe care aceștia le adoptă pentru a se proteja de efectele negative ale temperaturilor ridicate.

Conform rezultatelor celui mai recent studiu realizat de Reveal Marketing Research, 55 % dintre români au experimentat simptome de insolație (dureri de cap, greață, amețeli) în timpul caniculei, femeile fiind afectate într-o măsură mai mare (60 %) comparativ cu bărbații (50 %).

16 % dintre respondenți au declarat că au necesitat asistență medicală de-a lungul timpului.

Pentru a evita efectele negative ale temperaturilor ridicate, 71 % dintre români aleg să rămână în interior în orele de vârf, 67 % poartă haine lejere și deschise la culoare, 62 % consumă multe lichide, în timp ce doar 31 % dintre aceștia folosesc protecție solară.

În ceea ce privește alte modalități de a face față zilelor caniculare, datele studiului arată că 58 % dintre români utilizează constant ventilatoare sau aparate de aer condiționat pentru a se răcori, practică mai des întâlnită în mediul urban (68 %) decât în mediul rural (42 %).

În plus, 8 din 10 români preferă să stea la umbră atunci când sunt afară în zilele toride.

Impactul caniculei asupra stării de spirit a românilor: 71% se simt mai irascibili sau mai nervoși.

Datele studiului evidențiază și impactul semnificativ pe care temperaturile ridicate îl are asupra stării emoționale și bunăstării mentale a românilor.

48 % dintre români declară că se simt constant mai irascibili sau nervoși în zilele caniculare, în timp ce 23 % observă această schimbare de stare ocazional.

De asemenea, 46 % dintre români resimt ocazional oboseală sau epuizare în zilele foarte călduroase, iar 29 % experimentează aceste stări foarte des.

Femeile (41 % comparativ cu 16 % dintre bărbați) și tinerii între 25-34 de ani (42 %) sunt mai predispuși să se simtă oboseți sau epuizați foarte des, diferență atribuită factorilor biologici și stilurilor de viață mai active, care pot face ca aceste segmente ale populației să fie mai sensibile la efectele stresului termic.

Canicula și activitățile zilnice: 76 % dintre români simt că productivitatea la locul de muncă scade în zilele cu temperaturi ridicate, jumătate dintre români (51 %) afirmă că aceasta scade constant, în timp ce 25 % observă această tendință ocazional, iar 24 % niciodată.

În funcție de gen, se observă că bărbaților (27 %) nu le este afectată sfera profesională niciodată de caniculă în mai mare măsură decât femeilor (22 %), aceștia având o mai mare adaptabilitate în situații de stres termic.

Mai mult de o treime consideră că le este moderat dificil să se concentreze la sarcinile zilnice la locul de muncă, în timp ce 33 % găsesc acest aspect ușor dificil.

În aceeași ordine de idei, 73 % dintre respondenți au observat că au nevoie de mai multe pauze în timpul programului de lucru în zilele caniculare, tendință pronunțată în rândul tinerilor între 25 și 34 de ani (82 %).

În ceea ce privește condițiile de muncă, 45 % dintre români menționează că angajatorii lor au implementat măsuri speciale pentru a gestiona canicula la locul de muncă, în timp ce 35 % nu au luat astfel de măsuri.

Referitor la măsurile specifice pe care românii și le-ar dori implementate la locul de muncă pentru a îmbunătăți confortul în perioadele de caniculă, în topul preferințelor se află asigurarea apei pentru angajați

(57 %), îmbunătățirea ventilației sau a aerului condiționat (52 %), posibilitatea de a lucra de acasă (49 %), flexibilitate în programul de lucru (38 %) și posibilitatea de a avea mai multe pauze (36 %).

Mai mult decât atât, 45% dintre români afirmă că zilele caniculare le afectează într-un mod moderat activitățile de timp liber (cum ar fi activitățile casnice și exercițiile fizice), în timp ce 23 % consideră că le afectează foarte mult activitățile din sfera personală.

Majoritatea românilor își mențin hidratarea la un nivel constant în perioadele caniculare, bând apă la fiecare oră (43 %) sau la un interval de 2-3 ore (31 %).

Îndreptându-ne atenția către obiceiurile alimentare în perioadele caniculare, observăm că 68 % dintre români declară că evită alimentele grele, femeile manifestă o precauție mai mare în acest sens (70 % comparativ cu 65 % în cazul bărbaților).

Referitor la preferințele alimentare, românii optează în principal pentru fructe și legume (82 %), mâncare gătită (41 %) și produse lactate (40%).

La o privire mai atentă, observăm că persoanele mature peste 55 de ani se diferențiază prin consumul mai frecvent de mâncare gătită (46 %).

În ceea ce privește băuturile, cele mai populare sunt apa (86 %), limonada (45 %), sucurile naturale (30 %) și băuturile carbogazoase (29 %).

Analizând frecvența consumului de apă, cei mai mulți beau apă la fiecare oră (47 %), în timp ce 31 % la un interval de 2-3 ore, iar 21 % când le este sete.

Nu în ultimul rând, 7 din 10 români adoptă măsuri preventive împotriva perioadei caniculei pe care **țara noastră o traversează**.

Studiul s-a desfășurat online pe un eșantion reprezentativ de 1005 respondenți, din mediul urban și mediul rural, eroarea maximă de eșantionare fiind +/- 3.1%, la un nivel de încredere de 95%.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Cea mai ridicată temperatură

Duminică, 21 iulie, a fost cea mai fierbinte zi înregistrată vreodată la nivel global, conform datelor preliminare de la Serviciul Copernicus pentru Schimbări Climatice al Uniunii Europene.

Temperatura medie globală a aerului la suprafață a atins duminică 17,09 grade Celsius (62,76 grade Fahrenheit) — puțin mai mult decât recordul anterior stabilit în iulie anul trecut de 17,08 C (62,74 F).

Valurile de căldură au cuprins mari părți din Statele Unite, Europa și Rusia în ultima săptămână.

Copernicus a confirmat că temperatura record medie zilnică stabilită anul trecut pare să fi fost depășită duminică, conform înregistrărilor ce datează din 1940.

Anul trecut, patru zile consecutive, de pe 3 iulie până la 6 iulie, s-au stabilit recorduri, pe măsură ce schimbările climatice, cauzate de arderea combustibililor fosili, au provocat căldură extremă în emisfera nordică.

Fiecare lună, începând cu iunie 2023, adică 13 luni la rând, a fost cea mai fierbinte de când se fac înregistrări, comparativ cu luna corespunzătoare din anii anteriori.

Unii oameni de știință au sugerat că 2024 ar putea depăși 2023 ca fiind cel mai fierbinte an de când se fac înregistrări, deoarece schimbările climatice și fenomenul El Nino — care s-a încheiat în aprilie — au împins temperaturile și mai sus în acest an.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Terenuri afectate de secetă

Fermierii vor putea primi până la 250 de euro pe hectar pentru culturile distruse de secetă în acest an.

Sunt constituite Comisiile de situații de urgență la nivelul direcțiilor agricole, prefectură, primărie.

Din estimări, calamitatea este undeva la aproape două milioane de hectare la culturile de primăvară, porumb și floarea-soarelui, și la 100.000 de hectare la culturile de toamnă, grâu și rapiță.

Tot din estimări, producția totală de grâu din acest an va depăși 7 milioane de tone, iar pierderile din cauza secetei nu vor fi foarte mari, însă nu același lucru se va întâmpla la porumb și floarea-soarelui, unde se vor înregistra pierderi semnificative din cauza secetei.

În acest context, fondurile totale estimate pentru plata despăgubirilor pe secetă sunt situate între 500 și 600 de milioane de euro.

Se vrea ca estimarea să se finalizeze până pe 15 septembrie evaluarea, intențiile fiind de a acorda despăgubiri între 200 și 250 euro pe hectar.

Se fac solicitări pentru culturile afectate de secetă la Comisia Europeană, inclusiv pentru pomicultură, vii și legume în câmp, dar și pentru cultura mare.

Solicitățile către Executivul comunitar au fost trimise din timp, având în vedere că de la 1 august CE va intra în vacanță, iar banii se estimează că vor veni în jurul datei de 15 septembrie.

Toți fermierii vor primi în mod egal despăgubirile pentru secetă, în funcție de gradul de calamitate, având în vedere modificările aduse unui ordin de ministru privind metoda prin care se stabilește gradul de afectare și modul de calcul al despăgubirilor pentru fermieri.

Se va stabili un cuantum de 100 % pentru calamitate, să spunem 200-250 euro pe hectar și dacă are afectată 30 % din suprafață va primi proporțional.

În zonele unde s-a irigat nu au fost probleme legate de secetă, fiind vorba de circa 1,2 milioane hectare.

Asta înseamnă că nu se afectează, practic, partea de cantitate de cereale, dar afectează cumva partea financiară a societăților.

Pe de altă parte, foarte multe societăți sunt în pericol de insolvență, iar MADR va încerca să intervină urgent cu un mecanism prin care să le fie amânate ratele la bănci o anumită perioadă, după ce va avea discuții cu reprezentanții băncilor și cu cei de la BNR.

De aceea, măsura trebuie luată urgent, obligatoriu de la 1 august, pentru că altfel degeaba se dau despăgubiri, pentru că intră firmele în insolvență.

Ca atare, sumele care vor fi date pe despăgubiri nu vor intra sub incidența executării silite, acest lucru urmând a fi trecut expres într-un actul normativ, respectiv ca sumele să fie utilizate doar pentru funcționare.

România a obținut în 2023 o producție de grâu de 9,635 milioane de tone, de pe 2,208 milioane hectare, în timp ce producția de porumb boabe a fost de 8,522 milioane de tone, de pe 2,373 milioane hectare.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Accesul la justiție în probleme de mediu

Comisia Europeană a lansat o **consultare specifică** pentru a solicita feedback din partea comunității de afaceri și a autorităților publice cu privire la o nouă procedură propusă, menită să permită accesul public la justiție în legătură cu anumite decizii ale Comisiei privind măsuri de ajutor de stat, în cazul unor contestații bazate pe motive legate de presupuse încălcări ale legislației UE în domeniul mediului.

În special, Comisia solicită feedback cu privire la impactul procedurii propuse asupra deciziilor de investiții și a implementării proiectelor de către comunitatea de afaceri și, la nivel mai general, asupra punerii în aplicare a politicilor UE.

Consultarea specifică va colecta și informații în legătură cu implicațiile noii proceduri în ceea ce privește costurile și sarcina administrativă pentru întreprinderi și pentru statele membre.

Conform noii proceduri propuse, membrii eligibili ai publicului, precum organizațiile neguvernamentale de mediu, ar putea solicita Comisiei o reexaminare internă a unei decizii privind un ajutor de stat, din motivul unei presupuse încălcări a legislației UE în domeniul mediului.

Solicitanții eligibili ar avea dreptul la o cale de atac în fața instanțelor UE.

Noua procedură va acorda atenția cuvenită caracteristicilor speciale ale controlului ajutoarelor de stat și eficacității acestuia, inclusiv în ceea ce privește durata.

Ea va lua în considerare, în special, rolul pe care îl joacă ajutorul de stat pentru **Pactul verde european**, precum și pentru asigurarea stabilității economice și financiare pe piața internă în perioade de criză.

Consultarea specifică se adresează comunității de afaceri și autorităților publice relevante care se ocupă de ajutoare de stat și de aspecte de mediu.

Consultarea vine în continuarea constatărilor din 2021 ale Comitetului pentru examinarea respectării dispozițiilor **Convenției de la Aarhus**, care a concluzionat că UE încalcă Convenția din cauză că publicul nu poate contesta deciziile privind ajutoarele de stat adoptate în temeiul articolului 108 alineatul (2) din TFUE în cazul în care se presupune că aceste decizii încalcă legislația UE în materie de mediu.

La **17 mai 2023**, Comisia a adoptat o comunicare în care identifica opțiuni pentru a da curs acestor constatări, în vederea creării unei noi proceduri, iar la 30 mai 2024, a lansat o **cerere de contribuții**.

Comisia intenționează să publice, în al doilea trimestru al anului 2025, un document de lucru al serviciilor Comisiei în care să evalueze domeniul de aplicare, conținutul și impactul probabil al inițiativei și în care va rezuma informațiile din cadrul consultării specifice.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Destinațiile de vacanță preferate

Un procent de 75% dintre europeni plănuiesc să călătorească în următoarele luni, o creștere cu 6% față de anul trecut, iar printre destinațiile de top pe locul al patrulea se află Grecia, cu un loc mai sus față de 2023.

În plus, Grecia se clasează printre destinațiile de top și pe baza creșterii cheltuielilor efectuate în timpul călătoriilor în prima jumătate a anului 2024.

Concret, cheltuielile legate de călătorii au crescut cu 25 % în Spania, cu 25 % în Grecia, cu 20 % în Italia și cu 16 % în Franța.

De altfel, toate destinațiile mediteraneene sunt în fruntea preferințelor călătorilor europeni, deoarece turiștii optează pentru concedii pe plaje însorite.

Acesta este concluzia celui mai recent studiu realizat de Comisia Europeană pentru Turism (ETC), „*Monitoring Sentiment for Intra-European Travel – Wave 19*”, un studiu care indică o creștere semnificativă a interesului de călătorie în rândul europenilor pentru perioada iunie – noiembrie 2024.

Creșterea se datorează în principal dorinței puternice de a călători ce se înregistrează în rândul turiștilor spanioli, italieni și britanici.

În toate aceste trei țări, opt din zece respondenți au menționat intenția de a călători în această perioadă.

Studiul mai relevă că 36 % dintre europeni plănuiesc să facă cel puțin o călătorie în lunile următoare, o creștere cu 6 % față de anul precedent.

Alți 33 % plănuiesc să facă două călătorii, în timp ce doar 24 % plănuiesc să facă trei sau mai multe călătorii.

În această perioadă de vârf a sezonului estival, interesul pentru sudul Europei este constant față de 2023, dar scade cu 10 % față de 2022.

În Grecia, destinațiile din vestul (18 %) și nordul țării (13 %) continuă să înregistreze o cerere puternică.

Spania și Italia se află în fruntea opțiunilor, fiecare fiind preferată de 8 % dintre respondenți, urmate de Franța cu 7 % și Grecia cu 6 %.

Acest lucru se datorează parțial preferinței constante a călătorilor pentru concedii la soare și la plajă, 19 % dintre europeni alegând acest tip de vacanță în următoarele șase luni.

Alți călători au ales vacanțe legate de cultură și patrimoniu cultural (17 %), excursii în natură și în aer liber (14 %) și city break-uri (13 %).

Percepția asupra siguranței unei destinații (16 %) este cel mai important factor în procesul de alegere a unei destinații de vacanță, urmată de vremea plăcută (13 %), oportunități (11 %), localnici prietenoși și temperaturi stabile (ambele 8%).

Majoritatea călătorilor chestionați plănuiesc să facă o călătorie în lunile de vară: 45 % au călătorit sau vor călători în iunie și iulie, iar 39 % aleg august și septembrie.

Doar 12 % își propun să călătorească în lunile octombrie și noiembrie, ceea ce sugerează că valurile de căldură și aglomerația din destinațiile foarte frecventate, aspecte care au afectat părți ale Europei în vara anului 2023, nu au influențat prea mult planurile din acest an.

Avionul este cel mai popular mijloc de transport pentru călătoriile intra-europene, iar zborul este preferat de peste jumătate (54 %) dintre europeni, în creștere cu 5 % față de anul trecut.

Acest lucru poate fi explicat parțial prin conexiunile aeriene restabilite complet și disponibilitatea zborurilor low-cost către numeroase destinații din Europa.

Călătorii din Marea Britanie (73 %), Spania (68 %) și Italia (62 %) ar urma cel mai probabil să deplaseze cu avionul către următoarele destinații de vacanță.

Mersul cu mașina către destinațiile de vacanță este a doua cea mai populară alegere, 28 % dintre respondenți alegând să călătorească cu mașina – o scădere ușoară față de 2023 (30 %).

Această tendință este deosebit de puternică printre germani (40 %), belgieni (38 %) și austrieci (35 %).

Călătoria cu trenul rămâne la un nivel de 10 %.

Principalele îngrijorări în rândul celor care vor călători în vara și toamna anului 2024 vizează costurile mari legate de călătorie (21 %, în scădere cu 3 % față de anul trecut), finanțele personale (16 %) și problemele geopolitice (11 % sunt îngrijorați de războiul Rusia-Ucraina și 10 % de tensiunile din Orientul Mijlociu).

Condițiile meteorologice extreme și potențialele probleme legate de conexiunile de transport sunt, de asemenea, preocupări majore pentru 10 % dintre europenii care doresc să călătorească în următoarele luni.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Olimpiada - eșec pentru turism

Parisul riscă un eșec turistic în cinci cercuri.

Agenția Reuters relatează că mulți fani ai sportului renunță la participarea la eveniment, iar printre factorii care contribuie la această situație se numără creșterea costurilor de călătorie și cazare, turbulențele politice din Franța și preocupările legate de securitate.

Consultând compania ForwardKeys, care monitorizează rezervările de zboruri a reiesit că zborurile către capitala Franței sunt în prezent în creștere cu doar 10% față de luna iunie a anul precedent.

O creștere nesemnificativă comparativ cu cea de +115 % înregistrată în timpul Jocurilor de la Rio din 2016 și cu cea de +20 % a Jocurilor Olimpice de la Tokyo, desfășurate în plină pandemie Covid-19.

Și firma de consultanță MKG a constatat o scădere a rezervărilor la hoteluri în săptămânile premergătoare Jocurilor Olimpice și o scădere cu 25 % a veniturilor în mare parte din lume.

Se apreciază chiar că rezervările din acest an au fost cele mai scăzute din ultimii 25 de ani pentru aproape orice eveniment sportiv.

Acest scenariu evidențiază dificultățile cu care se confruntă în prezent marile orașe în găzduirea unor evenimente sportive majore.

Parisul, deja un oraș scump și aglomerat, pare să-i descurajeze pe turiștii mai puțin înstăriți și, în plus, cererea de călătorii, care a crescut după pandemie, încetinește din nou în fața creșterii costului zborurilor.

Compania aeriană Air France-KLM a declarat că se așteaptă ca vânzările de bilete în perioada verii să fie mai mici, deoarece călătorii evită Jocurile Olimpice sau aleg alte mijloace pentru a ajunge acolo (vânzările de bilete de tren către Paris au crescut cu 7 % față de anul 2023).

Totuși, Airbnb, de exemplu, a bătut recordul rezervărilor la Paris, cu o creștere de 400 % față de anul precedent, iar unele agenții de turism speră la o mobilizare de ultimă oră a clienților pentru bilete și cazare, cu posibile reduceri în ultimele săptămâni.

(Sursa: www.rador.ro)

Energia nucleară - "planul secolului"

„Cel mai mare plan al secolului”, așa numesc mulți ambițiile țărilor membre UE din Europa de Est de a dezvolta o nouă serie de reactoare pentru a produce energie nucleară în măsură să acopere o parte din nevoile lor energetice.

Din Cehia până în România, țările din fostul bloc sovietic au planuri de a construi cel puțin 12 centrale nucleare în valoare de 130 de miliarde de euro, iar prima dintre acestea va putea funcționa cam peste un deceniu.

Problema este însă că finanțarea lor nu este asigurată și că au nevoie de subvenții din partea statelor.

Din 1986, de la explozia de la centrala nucleară de la Cernobîl, planurile nucleare ale țărilor est-europene au „înghețat” sau au încetinit dramatic.

Apoi a venit prăbușirea Uniunii Sovietice și a regimurilor sale și totul a fost uitat.

Acum, când multe țări occidentale plănuiesc să-și modernizeze sau chiar să-și înlocuiască reactoarele nucleare, țările din Europa de Est se alătură acestui curent în cel mai mare efort din ultimele decenii de a crește capacitatea de generare a energiei electrice.

Țările foste sovietice au moștenit instalațiile nucleare din anii 1970 și 1980, când industria creștea.

Dar, în realitate, timpul expiră pentru aceste unități nucleare iar guvernele încearcă să folosească sprijinul politic de care dispun pentru a construi noi unități, iar țările lor se alătură eforturilor UE de a trece la energie curată, mai ales după renunțarea țe la gazul rusesc.

Problema este, totuși, că țările din Europa de Est nu dispun nici de know-how-ul ingineresc necesar pentru amplexarea ambițiilor lor nucleare și nici de bani, luptându-se să găsească finanțare.

Și din moment ce niciun investitor din sectorul privat nu își va asuma riscul de a construi o centrală nucleară, sarcina revine guvernelor.

Iar „cheia” în tot cazul vor fi subvențiile UE, dar și pentru aceste fonduri există o concurență mare.

În vestul Uniunii Europene, țările sunt împărțite în ceea ce privește energia nucleară.

Belgia și Spania intenționează să o elimine în întregime, deși au prelungit calendarul pentru această eliminare treptată din cauza insecurității energetice ca urmare a invaziei în Ucraina.

Altele au luat cu mult timp în urmă decizii de a nu recurge la energie nucleară.

Austria a respins energia nucleară într-un referendum în 1978., iar Germania a interzis-o printr-o decizie guvernamentală în urma dezastrului de la Fukushima din Japonia din 2011.

Între timp, Belgia, Franța, Finlanda și Suedia încă produc suficientă energie nucleară pentru a-și acoperi cel puțin o treime din necesarul de energie, oferind energie pentru aproximativ 100 de milioane de cetățeni.

Cele mai noi instalații din Franța vor începe să genereze electricitate la reactorul Flamanville-3 EPR.

Nu este de așteptat ca țările din Europa de Est să ia decizii de investiții prea curând.

Ele așteaptă aprobarea de către UE a ajutorului pentru perioada financiară 2028-2034.

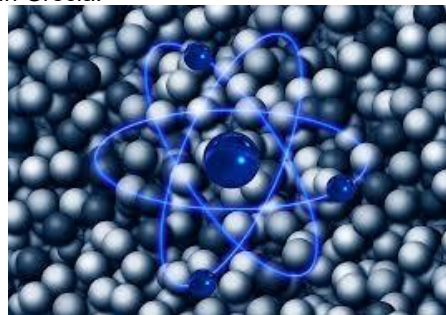
Polonia va lua în considerare un tip de ajutor de stat de tipul celor folosite de Electricité de France și Marea Britanie pentru proiectele lor.

România înființează un vehicul investițional special și caută să pună în practică o combinație de obligațiuni verzi, împrumuturi guvernamentale și contracte speciale.

Și Cehia va decide în august care companie va prelua cel puțin unul dintre reactoarele sale.

Tehnologia Small modular reactors – SMRs este o tehnologie nouă în plină evoluție, iar Grecia trebuie să o urmărească de pe acum pentru a fi pregătită să pună la punct planuri mature pentru o eventuală valorificare a ei.

Ea vede valorificarea energiei fie prin participarea Greciei la un proiect al unei piețe europene cu care este interconectată, pentru ca energia produsă în acest fel să poată intra în sistemul grecesc de electricitate pentru a echilibra fluctuațiile surselor regenerabile de energie, fie prin instalarea unor mici reactoare nucleare modulare (SMR) în Grecia.

Energia nucleară nu este competitivă, ci complementară celei din surse regenerabile, care în Grecia va atinge apogeul în 2030.

Din cauza fluctuațiilor pe care le prezintă, sursele regenerabile nu pot susține însă, ele singure, funcționarea în siguranță a sistemului de electricitate, iar pentru a abandona definitiv combustibilii fosili, aceștia ar trebui înlocuiți cu energia nucleară.

Un anumit număr de megawați proveniți din energia nucleară pot ajuta la echilibrarea sistemului, iar scenariile legate de costuri ar trebui elaborate pe această bază și nu în comparație cu costurile de producție ale surselor regenerabile.

Un acord pe termen lung cu o piață interconectată, precum Bulgaria sau România, astfel încât energia să poată fi transferată ca energie de echilibrare este un scenariu care ar putea aduce energia nucleară în balanța energetică a Greciei.

Celălalt scenariu este instalarea unor reactoare nucleare mici în Grecia, pe care statul le-ar putea planifica și exploata fie prin compania publică de electricitate PPC, în calitate de acționar, fie prin organizarea de licitații pentru atragerea altor investitori.

Este o tehnologie în evoluție, dar este încă foarte scumpă, dar ea trebuie luată în calcul.

Grecia se află într-o zonă plină de proiecte și reactoare nucleare.

La nord, Bulgaria și în curând Serbia, care are în plan abrogarea legii care interzice utilizarea energiei nucleare și instalarea a patru reactoare mici capabile să producă 1.200 MW.

La vest, Italia, care după închiderea ultimei sale centrale nucleare în 1990, are din nou în proiect instalarea de reactoare nucleare, în sud, Egiptul și în est Turcia, care plănuiește și o a doua centrală nucleară la Akkuyu.

Asteflă nu se poate ridica o problemă de siguranță atâta timp când este înconjurată de reactoare nucleare.

(Sursa:www.rador.ro)

Importurile de produse energetice

În primul trimestru al anului 2024, UE a importat produse energetice în valoare de 95,5 miliarde de euro, însumând un total de 183,8 milioane de tone.

Comparativ cu același trimestru din 2023, importurile au scăzut atât în valoare (-26,4 %), cât și în masă netă (-10,4 %), informează Eurostat.

Valoarea importurilor de gaze naturale în stare gazoasă a scăzut cu 56,8 % în primul trimestru al anului 2024, comparativ cu același trimestru din 2023, în timp ce volumul a scăzut cu 11,7 %.

O tendință similară a fost observată pentru gazul lichefiat, importurile înregistrând o scădere accentuată a valorii (-54,1 %) și una mai modestă a volumului (-11,4 %).

Scăderea semnificativă a valorii reflectă scăderea prețurilor gazelor naturale după creșterea prețurilor din 2022, în timp ce scăderea volumului ar trebui văzută în contextul planului de reducere al UE, unde țările s-au angajat să își reducă consumul de gaze cu cel puțin 15 %.

Atât valoarea, cât și volumul petrolului importat au rămas stabile comparativ cu primul trimestru al anului 2023 (o creștere de 0,4 % în valoare și o scădere de 0,9 % în volum).

Tendințe similare pot fi observate când se analizează mediile lunare pentru primul trimestru al anului 2024 comparativ cu mediile lunare din anii precedenți.

Valoarea medie lunară a petrolului importat în primul trimestru 2024 a fost cu 1,8 % mai mică decât media lunară din 2023, în timp ce volumul a scăzut cu 1,2 %.

În contrast, s-au înregistrat scăderi mari pentru gazele naturale lichefiate, cu o scădere de 35,9 % în valoare și o reducere de 14,5 % în volum, și pentru gazele naturale în stare gazoasă, cu o scădere de 41,3 % în valoare și o scădere de 9,8 % în volum.

În primul trimestru al anului 2024, cea mai mare parte a importurilor de petrol ale UE a provenit din Statele Unite (17,1 %), Norvegia (13,6 %) și Kazahstan (10,9 %).

Aproape jumătate din gazele naturale în stare gazoasă au provenit din Norvegia (46,6 %), fiind urmată de Algeria cu 19,7 %, înaintea Rusiei cu 17,3 %.

Statele Unite au furnizat aproape jumătate din gazele naturale lichefiate importate (47,4 %), urmate de Rusia (17,7 %) și Algeria (9,9 %).

(Sursa: www.euractiv.ro)

Echilibru în sistemul energetic

Specialiștii de la Transelectrica și Dispeceratul Energetic Național, alături de operatorii din distribuție, au asigurat că nu există un risc asupra echilibrului în Sistemul Energetic Național (SEN) sau riscul unor avarii generalizate pe zone largi.

Cu toate acestea, sunt voci care cer ministerului să vină cu un plan concret de măsuri atât pe termen scurt, pentru a se evita o pană masivă de curent, cât și pe termen lung, pentru creșterea capacităților de producție și de distribuție a energiei electrice.

În prezent, România se confruntă cu o situație extrem de gravă din cauză că producția internă de energie este insuficientă, iar rețeaua de distribuție, veche și suprasolicitată, riscă să cedeze.

În plus, în ultimii cinci ani, s-a închis 25% din producția de energie electrică în bandă (producție permanentă, care nu depinde de vânt și soare).

În aceste condiții, pe termen scurt, soluția ar fi să producă tot ce este instalație funcțională – termocentralele pe cărbune – și care respectă toate condițiile de mediu, nu să se cumpere la preț dublu de la vecini, ratându-se ocazia de a deveni jucători importanți.

În paralel, ar trebui aprobat proiectul de lege al Responsabilității în Energie care prevede că se închide o capacitate de producție doar după ce s-a deschis una nouă, de capacitate similară.

De asemenea, ar trebui redusă influența băieților deștepți pe piața energiei, care impun prețuri mari, ce aduc, evident, taxe mai mari încasate la buget.

Nu în ultimul rând, în condițiile în care producătorii de stat controlează atât grosul producției, cât și al rezervelor care intră la nevoie pe piața de echilibrare, trebuie evitate prețurile mari, prin oferte alternative sau printr-o gestionare eficientă a rezervei de capacitate.

Ceea ce impune și intervenția fermă a ministerului, a ANRE și a Serviciului Supraveghere Funcționare a Pieței Administrate din cadrul OPCOM SA.

Specialiștii cu experiență îndelungată în sectorul energetic au spus că este atipică o caniculă prelungită, dar și faptul că problemele strict locale apărute din cauza temperaturilor ridicate pot fi rezolvate rapid.

Pe ansamblu, însă, situația în Sistemul Energetic Național trebuie abordată pe două paliere.

Pe de o parte, din perspectiva consumului și producției, trebuie depuse eforturi pentru a acoperi cât mai mult din consum din producția internă și, pe de altă parte, pentru a asigura buna funcționare a rețelelor de transport și distribuție energie electrice.

Pe ansamblu, însă, garanțiile oficiale susțin că nu există un risc asupra echilibrului sistem energetic național sau al unor avarii generalizate pe zone largi, mai ales că s-a reușit creșterea producției cu 400 de megawați (prin grupurile de la Ișalnița, Paroșeni și CET București Sud).

Trebuie căutate însă, în continuare, soluții prin care producția să se crească, mai ales pe perioadele ridicate, în vârful de consum de seară, când se înregistrează un deficit, inclusiv prin producția hidro.

Chiar dacă este cel mai secetos an din ultimul deceniu, gradul de umplere este satisfăcător, de peste 80 %, în lacurile de acumulare, dar întrucât 70 % din producția hidro este pe curs de apă sunt probleme cu debitele reduse, inclusiv cel al Dunării, mai ales că urmează două luni secetoase.

Transelectrica a amânat anumite lucrări de intervenții asupra rețelei pentru a avea o disponibilitate maximă a rețelei de la noi din țară, inclusiv de a putea păstra interconexiunile cu țările vecine.

Din păcate, statul nu a mai investit nimic.

Sunt cele două unități de la Cernavodă pornite, sunt ceva megawați în hidrocentrale și o investiție privată la Brazi, mai semnificativă, plus ce s-a făcut pe regenerabile.

Astfel că de la 22.000 de megawați s-a ajuns practic la jumătate de producție în bandă.

Tocmai de aceea, e nevoie de implementarea proiectului Tarnița - Lăpuștești, de modernizarea Vidraru, de intrarea în faza a doua cu unitățile 3 și 4 de la Cernavodă, mai ales că au fost atrase finanțări nerambursabile de 13,6 miliarde de euro.

Trebuie să se mizeze mult și pe stocarea în baterii (500 megawați până la finalul lui 2025), trebuie să se valorifice cele 280 de milioane de euro pentru instalarea de microcentrale cu acumulare prin pompaj.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Infrastructura spitalicească

Președintele României a promulgat legea care dă drum liber Programului național de investiții în infrastructura unităților spitalicești.

Beneficiarii acestui program sunt unitățile administrativ - teritoriale care au în coordonare / subordonare / autoritate sau în administrare / proprietate infrastructură spitalicească și unitățile sanitare publice: spitale publice orășenești, municipale/municipale de urgență și spitale județene/județene de urgență, spitale de specialitate, spitale clinice și clinice de urgență, institute care desfășoară activitate medicală spitalicească și prespitalicească aflate în coordonarea/autoritatea/subordonarea Ministerului Sănătății și unitățile sanitare prevăzute la art. 4 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, pot beneficia și parteneriatele între autoritățile/instituțiile publice locale care administrează de drept și pun la dispoziția terenuri și clădiri în vederea realizării proiectului, și unitățile sanitare publice.

Valoarea programului în perioada 2024-2031 este de 13.250.000 mii lei fiind vizate investiții în spitale orășenești și municipale/municipale de urgență, spitale județene/județene de urgență, spitale de specialitate, spitale clinice și clinice de urgență și unități sanitare finanțate prin proiecte derulate prin Programul operațional Infrastructură mare 2014-2020 și prin Programul operațional regional 2014-2020, care au fost declarate nefuncționale/nefinalizate la data de 31.12.2023 și care nu sunt etapizate prin programele aferente perioadei de programare 2021-2027 sau finanțate prin Planul național de redresare și reziliență.

Sunt luate în calcul și investiții în unități sanitare publice care au fost aprobate pentru finanțare din Planul național de redresare și reziliență de către Ministerul Sănătății în calitate de coordonator de reforme și investiții pentru componenta 12 - Sănătate prin Hotărârea Guvernului nr. 143/2023 privind aprobarea obiectivelor de investiții finanțate conform Programului național de investiții în infrastructura de sănătate, aferent țintei 377, componenta 12 - Sănătate din anexa Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării Planului de redresare și reziliență al României, a căror alocare financiară a fost diminuată potrivit prevederilor art. 18 din Regulamentul (UE) nr. 241/2021

prin actualizarea calculului prevăzut la art. 11 alin. (2) din Regulamentul 2021/241 privind MRR.

(Sursa: www.presidency.ro & legislatie.just.ro)

2,3 milioane de paturi de spital

În 2022, UE avea 2,3 milioane de paturi de spital.

Privind înapoi la ultimul deceniu, numărul de paturi de spital a scăzut cu 7 % (-171.110 paturi) din 2012.

În raport cu populația UE, în medie, au existat 516 paturi de spital la 100.000 de persoane în 2022, în timp ce în 2012 erau 563.

Această reducere reflectă nu doar faptul că datele privind paturile de spital acoperă doar paturile pentru îngrijirea pacienților internați (excluzând paturile pentru îngrijirea de zi și îngrijirea ambulatorie), ci și evoluțiile științifice și tehnologice care au redus durata medie de spitalizare pentru procedurile pacienților internați sau au înlocuit aceste proceduri cu unele oferite prin îngrijirea de zi sau ambulatorie.

Cele mai mari numere de paturi de spital au fost înregistrate în Germania (642.107), Franța (374.290) și Polonia (231.789), în timp ce cele mai mici au fost în Malta (2.158), Luxemburg (2.609) și Cipru (2.857).

Dintre țările UE, Germania a înregistrat nu doar cel mai mare număr de paturi de spital, ci și al doilea cel mai mare număr în raport cu dimensiunea populației, cu 766 de paturi la 100.000 de persoane.

De asemenea, Bulgaria a înregistrat cel mai mare raport în comparație cu dimensiunea populației, cu o medie de 823 de paturi de spital la 100.000 de persoane.

Aceste 2 țări au fost urmate de România, cu al treilea cel mai mare raport (728 de paturi de spital).

În 2022, Suedia (190), Țările de Jos (245), Danemarca (248), Finlanda (261), Irlanda (291) și Spania (294 paturi) au înregistrat cele mai mici numere de paturi de spital în raport cu dimensiunea populației, toate sub 300 de paturi la 100.000 de persoane.

În ceea ce privește paturile pentru îngrijire pe termen lung în căminele de bătrâni și alte facilități de îngrijire pe termen lung rezidențială, în 2022, cele mai mari rate au fost înregistrate în Țările de Jos (1.420 paturi de îngrijire pe termen lung la 100.000 de persoane), Suedia (1.299) și Belgia (1.283).

Bulgaria (25 paturi de îngrijire pe termen lung la 100.000 de persoane) și Grecia (26) au înregistrat cele mai mici rate, urmate de Polonia (214).

(Sursa: www.euractiv.ro)

Imunizarea copiilor

Acoperirea vaccinală globală în cazul copiilor a stagnat în 2023, ceea ce a făcut ca 2,7 milioane de copii în plus să nu fie vaccinați sau să fie insuficient vaccinați în comparație cu nivelurile pre-pandemice din 2019.

Cele mai recente estimări ale OMS și UNICEF privind acoperirea vaccinală națională (WUENIC) - care oferă cel mai mare și mai cuprinzător set de date din lume privind evoluția imunizării pentru vaccinările împotriva a 14 boli - subliniază necesitatea unor eforturi continue de recuperare, recuperare și consolidare a sistemului.

Cele mai recente evoluții demonstrează că în multe țări mult prea mulți copii continuă să nu fie imunizați.

Eliminarea deficitului de imunizare necesită un efort global, cu guverne, parteneri și lideri locali care investesc în asistența medicală primară și în lucrătorii comunitari pentru a se asigura că fiecare copil este vaccinat și că asistența medicală generală este consolidată.

Potrivit datelor, numărul de copii care au primit trei doze de vaccin împotriva difteriei, tetanosului și tusei convulsive (DTP) în 2023 - un indicator cheie pentru acoperirea vaccinală globală - a stagnat la 84 % (108 milioane).

Cu toate acestea, numărul copiilor care nu au primit nici măcar o singură doză de vaccin a crescut de la 13,9 milioane în 2022 la 14,5 milioane în 2023.

Mai mult de jumătate dintre copiii nevaccinați trăiesc în cele 31 de țări cu contexte fragile, afectate de conflicte și vulnerabile, unde copiii sunt deosebit de expuși la boli care pot fi prevenite din cauza perturbărilor și a lipsei de acces la condiții de securitate și servicii de sănătate și nutriție.

În plus, 6,5 milioane de copii nu au primit cea de-a treia doză de vaccin DTP, care este necesară pentru a obține protecție împotriva bolii în perioada copilăriei și a copilăriei timpurii.

Aceste tendințe, care arată că acoperirea vaccinală globală a rămas în mare parte neschimbată din 2022 și - mai alarmant - încă nu a revenit la nivelurile din 2019, reflectă provocările continue legate de perturbările serviciilor de asistență medicală, provocările logistice, reticența la vaccinare și inegalitățile în ceea ce privește accesul la servicii.

Datele mai arată că ratele de vaccinare împotriva rujeolei, o boală mortală, au stagnat, 35 de milioane de copii rămânând fără protecție sau doar parțial protejați.

În 2023, doar 83 % dintre copiii din întreaga lume au primit prima doză de vaccin împotriva rujeolei prin intermediul serviciilor medicale de rutină, în timp ce numărul copiilor care au primit a doua doză a crescut modest față de 2022, ajungând la 74 % dintre copii.

Aceste cifre sunt departe de acoperirea de 95 % necesară pentru a preveni apariția focarelor, pentru a preveni bolile și decesele ce ar putea fi evitate și pentru a atinge obiectivele de eliminare a rujeolei.

În ultimii cinci ani, epidemiile de rujeolă au afectat 103 țări - în care trăiesc aproximativ trei sferturi dintre copiii din lume.

Gradul scăzut de acoperire vaccinală (80 % sau mai puțin) a fost un factor major. În schimb, 91 de țări cu o acoperire vaccinală solidă împotriva rujeolei nu s-au confruntat cu epidemii.

Epidemiile de rujeolă reprezintă semnalul de alarmă, expunând și exploatând lacunele în imunizare și lovind în primul rând pe cei mai vulnerabili.

Problema este, însă, rezolvabilă, vaccinul împotriva rujeolei fiind ieftin și putând fi livrat chiar și în cele mai dificile locuri.

OMS se angajează să colaboreze cu toți partenerii pentru a sprijini țările să elimine aceste lacune și pentru a proteja cât mai repede posibil copiii expuși riscului.

În România, estimările referitoare la acoperirea cu vaccinul DTP1 au fost de 82 % în 2023, în scădere de la 89 % în 2022, cea mai mare scădere în regiune.

Potrivit raportului, România a avut cel mai mare număr de copii cu doze zero de DTP1 (33.000), urmată de Ucraina (15.000).

Acestea reprezintă aproximativ 27 % și, respectiv, 12 % din copiii cu doze zero din regiune.

Prima doză de vaccin împotriva rujeolei, care se administrează copiilor în vârstă de 18 luni, a avut o acoperire estimată la 78 % în 2023, ceea ce înseamnă că 40.000 de copii nu au fost imunizați (al doilea cel mai mare număr absolut din regiune, după Turcia), continuându-se tendința de scădere începută cu pandemia: 90 % în 2019, 87 % în 2020, 86 % în 2021 și 83 % în 2022.

A doua doză de vaccin anti-rujeolic, administrată la vârsta de 5 ani, a avut o acoperire de 62 % în 2023, de asemenea în scădere de la 71 % în 2022.

Ratele scăzute de vaccinare creează un mediu favorabil pentru epidemiile de rujeolă, precum cea din 2016-2018 și cea declarată în decembrie 2023.

Vaccinul HPV a avut o acoperire de 6 % pentru fetele până la vârsta de 15 ani.

În România, calendarul național de vaccinare include următoarele vaccinuri, care sunt gratuite pentru copiii cu vârste cuprinse între 0 și 18 ani atunci când sunt administrate de medicul de familie: Vaccin hepatitic B

(Hep B) - primele 24 de ore, Vaccin de tip Calmette Guérin (BCG) - 2-7 zile, vaccin diftero-tetano-pertussis acelar-poliomielitic-Haemophilus Bhepatitic B (DTPa-VPI-Hib-Hep. B) - 2 luni, vaccin pneumococic conjugat - 2 luni, vaccin diftero-tetano-pertussis acelar-poliomielitic-Haemophilus Bhepatitic B (DTPa-VPI-Hib-Hep. B) - 4 luni, vaccin pneumococic conjugat - 4 luni, vaccin diftero-tetano-pertussis acelar-poliomielitic-Haemophilus Bhepatitic B (DTPa-VPI-Hib-Hep. B) - 11 luni, vaccin pneumococic conjugat -11 luni, vaccin rujeolic-rubeolic-oreion (ROR) - 12 luni, Vaccin rujeolic-rubeolic-oreion (ROR) - 5 ani, vaccin diftero-tetano-pertussis acelar-poliomielitic (DTPa-VPI) - 5-6 ani, vaccin diftero-tetano-pertussis acelar pentru adulți (dTpa) - 14 ani și vaccin HPV.

Noile date evidențiază, de asemenea, unele aspecte mai bune în ceea ce privește acoperirea vaccinală. Introducerea constantă de vaccinuri noi și subutilizate, inclusiv pentru papilomavirusul uman (HPV), meningită, pneumococ, poliomielită și rotavirus, continuă să extindă gama de protecție, în special în cele 57 de țări sprijinite de Gavi, Alianța pentru vaccinuri.

De exemplu, ponderea adolescentelor din întreaga lume care au primit cel puțin o doză de vaccin HPV, care oferă protecție împotriva cancerului de col uterin, a crescut de la 20 % în 2022 la 27 % în 2023.

Această evoluție a fost determinată în mare măsură de introducerea eficientă a vaccinului în țările sprijinite de Gavi, precum Bangladesh, Indonezia și Nigeria.

Utilizarea schemei de vaccinare HPV cu o singură doză a contribuit la creșterea acoperirii vaccinale.

Vaccinurile sunt acum disponibile pentru peste 50 % dintre fetele eligibile din țările africane, existând astfel o direcție clară spre eliminarea acestei boli teribile.

Cu toate acestea, acoperirea cu vaccin HPV este cu mult sub obiectivul de 90 % pentru a elimina cancerul de col uterin ca problemă de sănătate publică, acesta ajungând doar la 56 % dintre adolescente în țările cu venituri mari și la 23 % în țările cu venituri mici și medii.

Un sondaj recent efectuat în rândul a peste 400.000 de utilizatori ai platformei digitale a UNICEF pentru tineri, U-Report, a arătat că peste 75 % dintre aceștia nu știu sau nu sunt siguri ce este HPV, subliniind necesitatea unei mai bune accesibilități a vaccinurilor și a unei mai bune informări a publicului.

Atunci când au fost informați cu privire la virus, legătura acestuia cu cancerul și existența unui vaccin, 52 % dintre respondenți au indicat că doresc să fie vaccinați împotriva HPV, dar sunt împiedicați de constrângerile financiare (41 %) și de lipsa de disponibilitate (34 %).

Deși s-au înregistrat progrese modeste în unele regiuni, inclusiv în regiunea africană și în țările cu venituri mici, este necesară accelerarea eforturilor pentru a atinge obiectivele Agendei de imunizare 2030 (IA2030) de acoperire de 90 % și de a nu avea peste 6,5 milioane de copii cu "doze zero" la nivel global până în 2030.

Consiliul Partenerilor IA2030 solicită investiții sporite în inovare și o colaborare continuă.

Consiliul recomandă, de asemenea, partenerilor să își intensifice sprijinul pentru conducerile de la nivel național în vederea îmbunătățirii imunizării de rutină ca parte a programelor integrate de asistență medicală primară, beneficiind de sprijin politic solid, de leadership la nivel comunitar și de finanțare durabilă.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Combaterea traficului de persoane

A intrat în vigoare **Directiva revizuită a UE privind combaterea traficului de persoane**, ce prevede norme mai aspre pentru combaterea traficului de persoane.

Statele membre au obligația de a transpune noile norme în legislația lor națională până la 15 iulie 2026.

Directiva anterioară a UE privind combaterea traficului de persoane era în vigoare din 2011.

În urma acordului politic la care au ajuns colegiitorii, se realizează noi progrese în lupta împotriva acestei infracțiuni odioase.

Formele de exploatare au evoluat în ultimii ani, în condițiile în care infracționalitatea are din ce în ce mai mult o dimensiune online și își diversifică mijloacele și profiturile ilicite.

Daunele economice cauzate de traficul de persoane în UE sunt estimate la 2,7 miliarde euro pe an.

Normele revizuite vor pune la dispoziția autorităților de aplicare a legii și a autorităților judiciare instrumente mai puternice pentru investigarea și urmărirea penală a noilor forme de exploatare, inclusiv a celor online.

De exemplu, legislația națională va trebui să califice drept trafic de persoane exploatarea maternității de substituție, căsătoriile forțate și adopția ilegală.

Utilizarea în cunoștință de cauză a serviciilor prestate de victimele traficului de persoane va deveni infracțiune. Infracțiunile privind traficul de persoane săvârșite sau facilitate prin intermediul tehnologiilor informației și comunicațiilor, inclusiv pe internet și platformele de comunicare socială, vor deveni o circumstanță agravantă atunci când sunt legate de exploatarea sexuală.

Sancțiunile prevăzute în acest caz sunt mai stricte.

Mai mult, normele revizuite vor garanta că toate țările UE își unesc forțele și abordează problemele emergente într-un mod armonizat.

Statele vor trebui să desemneze coordonatori naționali pentru combaterea traficului de persoane și să își actualizeze periodic planurile naționale de acțiune, consolidând astfel rolul **rețelei UE de coordonatori naționali și raportori privind traficul de persoane**.

Statele membre vor trebui, de asemenea, să facă schimb anual de date privind traficul de persoane prin intermediul Eurostat.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Restricții privind migrația

CE va propune modificări ale regimului de vize în iulie, potrivit a două scrisori adresate statelor membre.

Soluțiile prezentate în scrisori par să răspundă preocupărilor exprimate de țările UE cu privire la migrația neregulată și ciocnirile dintre migranți și forțele de ordine la granița de la granița de est a blocului.

Astfel Comisia va emite propuneri relevante pentru măsuri privind vizele în temeiul articolului 25a din Codul vizelor, legat de o prevedere care permite suspendarea anumitor privilegii în materie de viză pentru țările care nu acceptă returnarea cetățenilor lor care ajung în UE.

De asemenea, se solicită „progrese rapide” în negocierile privind mecanismul revizuit de suspendare a vizelor, care va permite reducerea migrației neregulate prin abordarea numărului mare de cereri de azil

nefondate din țările fără viză, făcând mecanismul mai ușor de declanșat și mai eficient în descurajarea sa.

Această revizuire, care va permite țărilor UE să folosească așa-numitul mecanism de „frânare” în privința acordării vizelor în vremuri de urgență, este în pregătire de ceva timp.

În timp ce Comisia a prezentat propunerea în octombrie 2023, statele membre au cerut o listă de motive pentru suspendarea vizelor, inclusiv „o deteriorare semnificativă și bruscă a relațiilor externe ale Uniunii cu o țară terță”.

Pe de altă parte, miniștrii s-au plâns că „multe cereri de azil în UE sunt făcute de persoane din țări scutite de viză sau de persoane cu viză Schengen”.

Pe acest fundal, există și dorința CE de a extinde eforturile de a încheia acorduri suplimentare cu țări terțe.

Chiar dacă, în mandatul precedentei Comisii, acest fapt a fost criticat de ONG-uri și de forțele politice de stânga mai ales după stabilirea de parteneriate cu Tunisia și Egipt, ca parte a eforturilor UE de a împiedica migranții să ajungă la granițele sale.

În mai, statele membre au cerut Comisiei să se inspire din „modele precum Protocolul Italia-Albania” – un model prin care Italia „externalizează” cererile de azil ale migranților salvați de paza de coastă italiană în apele internaționale.

Idee care, se pare, va fi luată în considerare în timpul celui de-al doilea mandat.

Migrația s-a dovedit a fi o problemă politică dezbinatoare în mandatul anterior, astfel încât se va încerca să se ajungă la un echilibru în cadrul forțelor de dreapta în problemele migrației.

Ca răspuns la solicitările de a intensifica lupta împotriva instrumentalizării migranților, Comisia va lansa, de asemenea, o cerere de propuneri în valoare de 150 de milioane de euro pentru „capacitatea de supraveghere a frontierelor” a UE.

Banii vor veni de la Instrumentul pentru managementul frontierelor și politica de vize.

Cel mai recent, Finlanda a permis trimiterea de migranți în țări terțe sub presiunea migrației organizate din Rusia.

Statele baltice și Polonia au cerut, de asemenea, o linie de apărare împotriva „amenințărilor hibride”.

Statele membre vor fi autorizate să facă derogări de la anumite reguli prevăzute de legislația UE în materie de azil, cum ar fi să aibă o durată mai lungă a procedurilor de la frontieră și o extindere a domeniului de aplicare a acesteia, în condițiile în care instrumentalizarea „ar trebui să fie recunoscută ca o amenințare la adresa securității”.

De altfel, țările solicită „inițiative legislative care să permită utilizarea unor derogări de securitate națională suficient de largi în situații de securitate la frontieră”.

(Sursa: www.euractiv.ro)

NATO pentru lume

Recent liderii celor 32 de țări ale NATO au sărbătorit cea de-a 75-a aniversări a Alianței, respectiv a unității între Europa și America de Nord, care a protejat pacea transatlantică, democrația și prosperitatea.

Dar mai mult decât o sărbătoare, summitul a fost o oportunitate de a lua decizii care contează pentru viitorul a un miliard de persoane din Europa și America de Nord.

Căci securitatea este în joc întrucât, în februarie 2022, a început cel mai sângeros conflict din Europa de după cel de-al Doilea Război Mondial, spulberând pacea pe continent și creând tulburări pe scena globală.

Zi de zi, acest război se intensifică, inclusiv prin acte ostile împotriva țărilor NATO – inclusiv sabotaj, atacuri cibernetice și dezinformare.

Nu există nici o intenție de a pune capăt acestui război prea curând și Rusia este din ce în ce mai aliniată cu alte puteri autoritare, care doresc să vadă Europa fracturată și NATO clătănându-se.

Astfel că, în lumea de astăzi, securitatea nu este o chestiune regională, ci una globală, cu provocări mari, care necesită decizii îndrăznețe.

Inclusiv consolidarea sprijinului pentru Ucraina și cooperarea cu partenerii din zona Indo-Pacific pentru preocupările comune de securitate.

Iar rezultatul trebuie să fie o NATO și mai puternică – gata să răspundă provocărilor de astăzi, pe termen lung.

Scopul principal al NATO nu este acela de a lupta, ci de a preveni războiul.

Aceasta este ceea ce Alianța a făcut cu succes timp de trei sferturi de secol, chiar și în unele dintre cele mai periculoase perioade ale Războiului Rece.

Experiența a arătat că modul cel mai bun de a preveni orice atac este o descurajare credibilă și o apărare puternică, deci cel mai bun mod de a menține pacea este pregătirea pentru război.

Sfârșitul Războiului Rece a redus tensiunile în Europa, dar anul 2014 a marcat un punct de cotitură pentru securitatea transatlantică.

În urma anexării ilegale a Crimeii de către Rusia și a destabilizării estului Ucrainei, NATO și-a reluat atenția asupra misiunii sale principale de descurajare și apărare.

Alianța a început cea mai semnificativă transformare în apărarea colectivă dintr-o generație.

A făcut un pas înapoi de la operațiunile majore din afara granițelor sale și s-a reorientat pe o apărare mai puternică în interior - cu mai multe forțe mai bine pregătite, în toate domeniile.

NATO s-a pregătit pentru concurența durabilă cu China, inclusiv prin reducerea dependențelor dăunătoare și creșterea protecției infrastructurii sale critice, materialelor strategice și lanțurilor de aprovizionare.

Astăzi, NATO este mult mai puternică, iar armatele Alianței sunt mai bine pregătite și mai bine echipate.

Există o jumătate de milion de soldați pregătiți (de desfășurare rapidă) în toate domeniile – terestre, maritime, aeriene, spațiale și în spațiul cibernetic – gata să apere orice aliat NATO, în orice moment.

Ei se antrenează pentru a lucra împreună prin exerciții ample și solicitante, cum ar fi exercițiul Steadfast Defender de anul acesta, pentru care trupele nord-americe au traversat Atlanticul, deplasându-se prin Europa și exersând cu forțele europene – implicând aproximativ 90.000 de soldați în total.

De asemenea, țările NATO investesc mai mulți bani în securitatea lor.

Din 2014, bugetele apărării statelor au crescut.

Numai în acest an, aliații europeni și Canada și-au crescut cheltuielile pentru apărare cu 18 % – cea mai mare creștere de la sfârșitul Războiului Rece (în 2014 doar trei aliați cheltuiau 2 % din PIB pentru apărare - Grecia, Regatul Unit și Statele Unite).

Odată cu războiul din Ucraina, alți 10 au atins obiectivul, iar în 2024 deja 23 de aliați sunt la sau peste două procente.

Europa și Canada au intensificat cu adevărat cheltuielile, căci SUA nu poartă singure povara securității comune a Alianței.

NATO nu își întărește apărarea pentru a provoca război, ci face asta pentru a proteja pacea.

Nu există nici un risc iminent de atac militar împotriva unei țări NATO, pentru că descurajarea realizată de Alianță funcționează.

De la invadarea pe scară largă a Ucrainei, statele NATO au trimis un ajutor militar semnificativ pentru apărarea împotriva agresiunii ruse, sprijin care a făcut o mare diferență pe câmpul de luptă.

Cu sprijinul NATO, Ucraina a luptat cu curaj pentru libertate, recâștigând peste jumătate din teritoriul pe care rușii îl ocupaseră și împingând înapoi Flota rusă de la Marea Neagră.

Acest succes le-a permis să reînceapă exportul de cereale ucrainene pe piețele mondiale.

Au existat întârzieri semnificative în acordarea ajutorului, care au avut consecințe grave pe câmpul de luptă, SUA adoptând greoi un nou pachet de ajutoare, iar europenii nelivrând muniție la capacitatea promisă.

În prezent, aliații NATO de pe ambele maluri ale Atlanticului au făcut noi anunțuri semnificative, inclusiv un pachet de 60 de miliarde de dolari din partea SUA, pentru a furniza muniția și apărarea antiaeriană de care Ucraina are nevoie atât de urgentă.

Dar pentru ca Ucraina să învingă, NATO trebuie să facă mai mult – și mai repede, inclusiv să conducă coordonarea asistenței și instruirii în materie de securitate.

Sprijinul Alianței trebuie să fie cu adevărat transatlantic, reducând povara SUA, chiar dacă jumătate din sprijinul militar vine încă de la Statele Unite.

E nevoie de un angajament financiar pe termen lung, oferindu-i predictibilitate.

Întărirea sprijinului nu face din NATO parte în acest conflict, căci el nu urmărește confruntarea cu Rusia, ci garantarea dreptului fundamental al Ucrainei la autoapărare, așa cum este consacrat în Carta ONU.

NATO va aprofunda legăturile cu partenerii săi globali, în special din zona Indo-Pacific (Australia, Japonia, Noua Zeelandă), pentru a susține regulile globale și a proteja valorile democratice, acum și în viitor. Ne vom baza pe cooperarea practică prin proiecte emblematiche privind Ucraina, cibernetică, dezinformarea, noile tehnologii și producția industrială de apărare.

NATO este o alianță a Europei și Americii de Nord și așa va rămâne, dar provocările sunt internaționale, atâta timp cât Iranul, Coreea de Nord și China acordă ajutor în drone, obuze, semiconductori și microelectronică.

În acest context, NATO are șansa de a arăta unitatea și determinarea celor 32 de țări aliate.

(dintr-un comentariu al fostului secretar general al NATO, Jens Stoltenberg, publicat în Foreign Affairs).

(Sursa: www.rador.ro/)

Cupola de Fier europeană

Planurile pentru un sistem de apărare european în stil Iron Dome rămân controversate după ce Germania a optat să lucreze cu un producător de arme israelian pentru a construi arma de mai multe miliarde de euro.

Creată în mod serios în 2022, după ce Rusia a invadat Ucraina, **Inițiativa European Sky Shield** include 21 de state membre, inclusiv Regatul Unit, Țările de Jos, Polonia, Grecia și Finlanda, care acceptă să coopereze cu privire la modul în care sunt achiziționate, întreținute și utilizate sistemele de apărare pentru a se sprijini reciproc.

Armele vor fi în cele din urmă integrate într-o misiune NATO preexistentă care „*protejează teritoriul Alianței... împotriva oricărei amenințări sau atacuri aeriene sau cu rachete*”.

Miezul acestei inițiative este Arrow 3, un sistem de apărare antirachetă israeliano-american capabil să intercepteze rachete balistice cu rază lungă de acțiune.

Tehnologia a fost expusă când Israelul a folosit-o pentru a doborî rachete iranene vizate în urma unui atac asupra unei ambasade iraniene în Siria.

La 9 luni de la începutul conflictului, „*nu există nicio schimbare iar achizițiile continuă așa cum e planificat*”.

Reamintim faptul că, la 28 septembrie 2023, Bundestag-ul german a semnat o declarație de intenție pentru un acord de 4 miliarde de euro cu Israeli Aerospace Industries (IAI), o divizie a Forțelor de Apărare Israelului (IDF), pentru sistemul său de arme Arrow 3 dezvoltat în comun cu firma americană Boeing.

La doar 9 zile mai târziu, gruparea militantă palestiniană Hamas a lansat un atac surpriză asupra Israelului, precipitând războiul din Gaza, care a făcut peste 39.000 de morți, potrivit Națiunilor Unite, și a strâmutat peste 2 milioane de civili.

Sistemul Arrow 3 include o serie de rachete interceptoare care „*monitorizează, detectează, urmăresc și distrug*” atacurile „*departe de ținta lor*”, cu un sistem de control complet automatizat.

IAI susține că Arrow 3 este „*cel mai accesibil sistem de apărare disponibil*”, iar în prezent „*a mărit turele și a angajat mai mulți lucrători*” pentru a-l instala în Germania.

Un studiu sugerează că Israelul va fi al nouălea cel mai mare exportator de arme din lume până în 2024, germanii fiind unul dintre primii trei clienți ai săi (armele germane reprezintă 30 % din totalul importurilor de arme ale Israelului, restul venind din SUA).

Guvernul german se confruntă și cu un proces din partea Centrului European pentru Drepturile Constituționale și Drepturilor Omului pentru vânzările sale de arme către Israel.

Uniunea Europeană nu a luat nicio decizie de a opri importul sau exportul de arme în Israel, în contextul conflictului său cu Hamas, în ciuda solicitărilor pentru un embargo asupra armelor din partea ONU, a 1.500 de oficiali UE și a guvernului belgian, care a deținut președinția UE până în iunie, mai ales că decizia privind exporturile de arme revine fiecărui stat membru.

Inițiativa European Sky Shield va avea trei niveluri de apărare antirachetă - rază scurtă, medie și lungă.

Acestea sunt distanțele pe care le poate proteja fiecare tip de rachetă: **Rază scurtă** - până la 15 în lățime și până la șase km altitudine, **Rază medie de acțiune** - între 15-50 km în lățime și până la maxim 25 km în

înălțime și **Rază lungă de acțiune** - mai mult de 50 km în lățime și până la 35 km în înălțime.

Companiile germane Rheinmetall și Diehl Defense sunt principalii producători ai sistemelor de apărare Skyranger 30 și, respectiv, IRIS-T cu rază scurtă și, respectiv, medie, iar Hensoldt, o companie germană de dezvoltare a senzorilor, va furniza ambelor companii tehnologia sa radar.

Arrow 3 poate proteja țările de toate tipurile de rachete, potrivit IAI, fiind singurul sistem al inițiativei Sky Shield pe care germanii îl achiziționează de la Israel.

Pentru apărarea la distanță scurtă, germanii optează pentru Skyranger 30, o familie de sisteme mobile de apărare la sol care permite forțelor să monitorizeze atacurile din aer și de la sol în același timp.

În februarie, germanii au încheiat un contract inițial de 600 de milioane de euro cu Rheinmetall pentru până la 49 de unități ale Skyranger 30.

Acest lucru s-a întâmplat la doar câteva săptămâni după ce Germania a format un consorțiu cu Rheinmetall, Diehl și Hensoldt, cu sarcina de a integra sistemul național de apărare aeriană al țării, la un cost de 1,2 miliarde de euro.

În februarie, austriecii au achiziționat 36 de sisteme de apărare antiaeriană ESSI pentru vehiculele lor blindate pe roți, o ușoară modificare a modelului german care îi va costa cel puțin 1,8 miliarde de euro.

În marja conferinței Eurostatory, Danemarca și Ungaria au semnat un acord cu Germania pentru achiziția în comun a sistemelor Skyranger 30 pentru armatele lor.

Potrivit unor rapoarte, și Lituania are în vedere și achiziționarea unui sistem Skyranger.

IRIS-T SLM este o rachetă cu rază medie de acțiune care folosește tehnologia infraroșu în focusul său pentru a procesa imagini ale atacurilor primite.

O baterie SLM are trei lansatoare montate, cu opt rachete fiecare, toate cu o rază de acțiune de 40 km, împreună cu un vehicul de comandă independent care urmărește toate rachetele în același timp.

IRIS-T este unul dintre cele mai populare sisteme ESSI, iar Estonia, Letonia, Slovenia și Germania au semnat deja anul trecut acorduri cu Diehl.

Unul dintre cele mai mari acorduri, achiziția comună semnată de Letonia și Estonia, se ridică la 600 de milioane de euro, iar Lituania și Austria iau în considerare, și ele, achiziționarea sistemului IRIS-T.

Sistemul Patriot GEM-T vizează avioane, rachete de croazieră și rachete balistice cu rază scurtă de acțiune folosind un sistem de rachete ghidate, el fiind operațional deja în unele țări UE, precum Suedia, Grecia, Polonia, Țările de Jos și Spania.

Raytheon, compania americană care a produs sistemul Patriot, colaborează cu germanul MBDA Deutschland printr-un joint venture numit COMLOG pentru a construi rachete Patriot în Europa, pentru ESSI, într-un centru din Bavaria care modernizează rachetele.

NATO, responsabilă de achiziționarea sistemelor Patriot, a atribuit firmei COMLOG un contract de 5,6 miliarde de euro în ianuarie, primul în cadrul inițiativei Sky Shield, care acoperă 1.000 de rachete Patriot folosite în comun de Germania, Olanda, România și Spania.

Hensoldt a primit comenzi de un miliard de euro datorită participării sale la proiectele ESSI în primele șase luni ale anului 2024, oferind serviciile sale de senzori și radar direct guvernelor Germaniei, Letoniei și Sloveniei.

(Sursa: www.rador.ro)

Testele antidrog la șoferi

Guvernul a adoptat normele de aplicare pentru OUG care stabilește măsurile privind suspendarea permisului de conducere până la finalizarea testelor antidrog.

Ele pun în aplicare OUG privind recoltarea, depozitarea și transportul mostrelor biologice în vederea stabilirii îmbibației de alcool în sânge sau a prezenței în organism a substanțelor psihoactive în cazul persoanelor implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier, precum și art. 1 din OUG 97/2024 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul siguranței rutiere și pentru modificarea și completarea Regulamentului de aplicare a OUG 195/2002, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1391/2006.

Hotărârea, adoptată de Guvern la propunerea Ministerelor Sănătății și Afacerilor Interne, conține norme clare privind recoltarea, depozitarea și transportul mostrelor biologice în vederea stabilirii îmbibației de alcool în sânge sau a prezenței sau absenței în organism a substanțelor psihoactive în șoferilor

De asemenea, este stabilită modalitatea de organizare a activităților la nivelul Poliției Române și a instituțiilor medico-legale pentru respectarea termenului de 72 de ore prevăzut de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.97/2024.

La nivelul Ministerelor Sănătății și Internelor se va institui o comisie care să stabilească instituțiile medico-legale care efectuează analizele toxicologice medico-legale în vederea determinării alcoolemiei sau a prezenței sau absenței în organism a substanțelor psihoactive, arondarea unităților teritoriale de poliție la acestea, precum și programul de asigurare a permanenței în zilele de repaus săptămânal, sărbătorile legale și în zilele lucrătoare pentru care se acordă zile libere .

Pentru o mai bună comunicare instituțională, Ministerul Afacerilor Interne, cu sprijinul Ministerului Sănătății va dezvolta o platformă informatică dedicată pentru realizarea comunicării între instituțiile medico-legale și unitățile de poliție.

De la data operaționalizării platformei informatice rezultatele analizelor toxicologice se pun la dispoziția unităților de poliție prin intermediul platformei informatice destinate acestui scop.

Conform actului normativ, mostrele biologice recoltate pentru efectuarea analizelor toxicologice în vederea constatării prezenței sau absenței substanțelor psihoactive în organism sau a alcoolului în sânge se transportă în cel mai scurt timp posibil la sediul instituțiilor medico-legale.

În cazul în care timpul de transport nu permite predarea către instituția medico-legală până la ora 20:00, mostrele se predau cu ora 8:00 a zilei următoare.

Instituția medico-legală care a realizat analiza toxicologică comunică rezultatul acesteia Inspectoratului General al Poliției Române, precum și inspectoratului județean de poliție sau Direcției Generale de Poliție a

Municipiului București, după caz, în funcție de unitatea sau subunitatea de poliție din care face parte polițistul rutier care a solicitat efectuarea analizei toxicologice, prin corespondență electronică la adresele de e-mail indicate în cuprinsul cererii de analiză a mostrelor biologice.

Inspectoratul General al Poliției Române, inspectoratul județean de poliție sau Direcția Generală de Poliție a Municipiului București, după caz, transmite, de îndată, serviciului poliției rutiere informațiile cu privire la rezultatul analizei toxicologice.

Serviciul poliției rutiere, în timpul programului normal de lucru, și Inspectoratul General al Poliției Române, inspectoratul județean de poliție sau Direcția Generală de Poliție a Municipiului București, după caz, în afara programului normal de lucru al serviciilor poliției rutiere, printr-o structură desemnată care asigură serviciul de permanență, informează conducătorul de vehicul cu privire la rezultatul analizei toxicologice.

Acesta este informat cu privire la situația dreptului de a conduce vehicule și, după caz, la obligația de a preda permisul de conducere, după cum urmează:

a) rezultatul pozitiv sau negativ se comunică prin mesaj electronic la adresa de email sau prin SMS la numărul de telefon indicate de conducătorul de vehicul și consemnate în procesul-verbal

b) rezultatul negativ se comunică prin servicii de curierat la adresa de corespondență indicată de acesta ori, în lipsa indicării acesteia, la adresa de domiciliu sau, atunci când are stabilită reședința sau rezidența, la adresa de reședință sau de rezidență, în situația în care conducătorul de vehicul nu a indicat o adresă de e-mail sau un număr de telefon.

Pentru restituirea permisului de conducere, conducătorul de vehicul al cărui permis de conducere a fost retras sau reținut, după caz, poate opta pentru:

a) expedierea permisului de conducere prin servicii de curierat, la adresa decorespondență de pe teritoriul României indicată de acesta sau prin poștă, la adresa de corespondență din străinătate indicată de acesta.

b) ridicarea permisului de conducere, în timpul programului de lucru cu publicul, de la sediul oricărui serviciu al poliției rutiere sau al oricărei poliții municipale, orașenești sau de stațiune, indicat expres.

(Sursa: www.euractiv.ro)

IQ-ul mediu al populației

Bulgaria este printre primele 20 de țări din lume în ceea ce privește IQ-ul mediu în rândul populației și ocupă locul șase în Europa, arată cele mai recente cercetări pe platforma International IQ Test.

Sondajul a fost realizat în rândul a 1.691.740 de participanți din întreaga lume, care au făcut același test de IQ în anul 2023.

IQ-ul mediu pentru Bulgaria este de 101,71, iar studiul a fost efectuat pe 1.758 de participanți bulgari.

Pe primul loc în clasamentul mondial se află Coreea de Sud, unde IQ-ul mediu este de 107,54.

Ultimul loc în clasament este ocupat de Republica Gabon cu un IQ mediu de 86,09.

Este interesant că Bulgaria este înaintea tuturor țărilor cu care se învecinează - România, Serbia, Republica Macedonia de Nord, Grecia și Turcia.

Țările europene care sunt în fața Bulgariei sunt Austria, Germania, Slovenia, Italia și Spania.

(Sursa: www.rador.ro)

Patrimoniul cultural al romilor

Punctul Național de Contact pentru Granturile SEE și Norvegiene a publicat un articol privind sprijinul acordat patrimoniului cultural al romilor prin Granturi SEE.

Astfel, la Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București s-a derulat un proiect ambițios, care a adus în lumină bogăția culturală a romilor, printr-o colaborare unică cu ANNO Museum din Norvegia.

Desfășurat în perioada ianuarie 2022 – aprilie 2024, proiectul „**ROM(a)NOR Interferences**”, susținut de Granturile SEE prin programul RO-Cultura, și-a propus să contribuie la revitalizarea moștenirii culturale a romilor, prin atragerea unei noi audiențe, dornice să le asculte povestea și să le cunoască istoria.

Astfel, au avut loc campanii de cercetare în satele romilor din întreaga țară care au vizat cunoașterea istoriei locuirii și vieții romilor, dar și identificarea patrimoniului lor, care ulterior a fost transferat la Muzeul Satului în expoziția în aer liber sau în colecțiile de patrimoniu.

Apoi s-au organizat târguri și sesiuni de dezbatere privind revitalizarea și promovarea meșteșugurilor tradiționale române.

În urma cercetărilor efectuate de specialiștii muzeului pe teren, în biblioteci și arhive și ținându-se cont de caracterul arhitecturii romilor, s-a luat decizia replicării unei case cu valoare memorială.

Aceasta a fost și realizarea cea mai importantă a proiectului - strămutarea și reconstrucția unei construcții de patrimoniu etnografic, respectiv o gospodărie romă (casă, atelier, fântână), în prestigiosul muzeu.

Este, probabil, primul muzeu care face un lucru de genul acesta, respectiv aducerea unei case de romi din satul Calbor, casa lui Lazăr Năftănăilă, unul dintre liderii acestei etnii din perioada interbelică, care a luptat pentru drepturile etniei sale.

Pentru a prezenta patrimoniul imaterial într-un mod inovator, adaptat secolului al XXI-lea, o aplicație web de realitate virtuală cu tehnologie de inteligență artificială, prin intermediul căreia s-a creat un avatar predefinit, oferă informații despre o parte din meșteșugurile romilor: prelucrarea lemnului, a fierului și a cuprului și nu numai.

Astfel, gospodăria transferată dintr-o localitate din județul Brașov, a căpătat un asistent virtual pe nume Lazăr, care se află în șura alăturată casei, șură adusă din Maramureș, aparținând lui Ioan Șimon, în anii 1950.

Publicul poate vedea în șură o expoziție dedicată romilor, cu elemente de istorie, de cultură materială, cu filme păstrate în arhiva Muzeului Satului.

Această expoziție este augmentată prin personajul Lazăr, bazat pe inteligență artificială care reușește să răspundă la întrebări despre tradițiile sau muzica romilor.

Chiar dacă va răspunde greșit la început, el își va perfecționa răspunsurile pentru că folosește informații culese de pe internet, are o bază de date.

În plus, șura a fost transformată într-un spațiu modern și neconvențional cu ajutorul echipamentelor IT și a tehnologiei VR. Și ea găzduiește și expoziția „Romii din România. Povestea noastră”.

Meșteșugurile tradiționale, aflate pe cale de dispariție, au fost revitalizate și ele printr-o viziune inedită, iar publicul a avut ocazia să le descopere în cadrul celor patru târguri, a expozițiilor și spectacolelor organizate în cadrul ROM(a)NOR.

Fierarii romi au forjat metale, olarii au modelat lutul, căldărarii au folosit cuprul pentru confecționarea obiectelor de uz casnic și a celor decorative, argintarii au creat piese delicate și bijuterii, lemnarii au transformat lemnul în opere de artă, iar muzicanții au oferit demonstrații pline de farmec și creativitate.

O componentă esențială a fost și dezvoltarea abilităților prin dezbateri, activități de training și evenimente publice.

S-au organizat cursuri în domeniul industriilor creative și meșteșugurilor tradiționale, antreprenoriatului și patrimoniului cultural, pentru 140 de participanți.

Meșterii romi au fost, de asemenea, implicați ca traineri în ateliere tematice pentru elevi.

Prin intermediul parteneriatelor cu școlile locale, s-au oferit oportunități de dezvoltare pentru copiii și tinerii din comunitatea romă, care au învățat să confecționeze diverse obiecte din lemn, metal sau argint.

Un alt punct important al proiectului a fost crearea impresionantă a colecției de peste 800 de obiecte tradiționale achiziționate pentru a fi expuse în muzeu.

Pentru realizarea colecției, au fost cercetate peste 80 de sate din 7 județe, plus București (Constanța, Călărași, Ialomița, Giurgiu, Teleorman, Olt, Dolj), fiind intervievate 87 de persoane de etnie romă, pentru a identifica elemente de patrimoniu imaterial și de a aprofunda înțelegerea culturii romilor, fiind realizate, în cadrul proiectului, și peste 9000 de fotografii.

ROM(a)NOR Interferences s-a concentrat pe valorificarea patrimoniului cultural și a tradițiilor române, consolidând în același timp relațiile bilaterale dintre România și Norvegia, prin activități culturale.

Bunurile culturale mobile au fost conservate și restaurate de specialiștii Muzeului Dimitrie Gusti București, în colaborare cu partenerii norvegieni.

În plus, la târgul organizat la Anno Museum, din Norvegia, au participat meșteșugari romi din România care și-au format relații de prietenie cu romii norvegieni.

Desigur, la târgurile organizate în București au participat și meșteri romi din Norvegia.

Au fost realizate și două expoziții temporare, în oglindă, privind populația Romani din Norvegia, respectiv romii din România:

- Expoziția „*Romani People. Tater. Travellers. Vandriar*”, organizată de Muzeul Anno, a fost vernisată în cadrul ultimului Târg ROM(a)NOR Interferences, desfășurat la Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” în perioada 13-15 octombrie 2023.

- Expoziția „*Romii din România. Povestea noastră*”, organizată de Muzeul Național al Satului la Muzeul Anno, a fost lansată pe 10 martie 2024 și este deschisă până la sfârșitul lunii septembrie.

Proiectul a beneficiat de sprijinul financiar al Granturilor SEE 2014-2021, acordat prin intermediul Programului RO-Cultura, prin finanțarea nerambursabilă de peste 6,7 milioane de lei.

Granturile SEE și Norvegiene reprezintă contribuția Islandei, Principatului Liechtenstein și Regatului Norvegiei la reducerea disparităților economice și sociale în Spațiul Economic European și la consolidarea relațiilor bilaterale cu cele 15 state beneficiare din estul și sudul Europei și statele baltice.

În total, cele trei state au contribuit cu 3,3 miliarde de euro între 1994 și 2014 și 2,8 miliarde de euro pentru perioada de finanțare 2014 - 2021.

(Sursa: www.eeagrants.ro)

SUMAR

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Raportul 2024 privind statul de drept - pg.1 ✓ Avizul OCDE pe dezvoltare regională - pg.3 ✓ Populația UE a crescut - pg. 3 ✓ Atuurile UE - pg.3 ✓ Subiectele care ard - pg.4 ✓ Transformarea digitală a UE - pg.5 ✓ Pregătirea tranziției digitale - pg.6 ✓ Strategia Națională IA 2024-2027 - pg.6 ✓ Aplicația GPS e-Transport - pg.7 ✓ Biletul unic pentru călătorii - pg.7 ✓ Infrastructuri de transport durabile - pg.8 ✓ Înmatriculările de autoturisme noi - pg.8 ✓ Scăderi în transportul de mărfuri - pg.8 ✓ Proiecte contractate pe POR Vest - pg.8 ✓ Performanțele în materie de inovare - pg.9 ✓ Viitorul Program-Cadru pentru CDI - pg.9 ✓ Facilitator al PPP pentru aparatura medicală - pg.9 ✓ Sprijin pentru reformele de vârf - pg.10 ✓ Stadiul reformelor din PNRR - pg.10 ✓ Aleșii locali - pg.10 ✓ Achiziționarea vaccinurilor COVID-19 - pg.11 ✓ Achizițiile publice comune - pg.11 ✓ Rezervări de cazări în UE - pg.11 ✓ Erori în cheltuieli - pg.12 ✓ PAC 2023-2027 - pg.12 ✓ Sistemele de irigații - pg.12 ✓ Porumb modificat genetic - pg.12 ✓ Balanța comercială agroalimentară - pg.13 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acorduri anticoncurențiale - pg.13 ✓ Scumpire accelerată a apartamentelor - pg.13 ✓ Registrul agricol - pg.14 ✓ Vânzarea cărnii cultivate - pg.14 ✓ Pescuitul în fruntea acvaculturii - pg.15 ✓ Resursele piscicole - pg.15 ✓ Vulnerabilități în gestionarea fondurilor europene - pg.15 ✓ Viața afectată de caniculă - pg.16 ✓ Cea mai ridicată temperatură - pg.16 ✓ Terenuri afectate de secetă - pg.17 ✓ Accesul la justiție în probleme de mediu - pg.17 ✓ Destinațiile de vacanță preferate - pg.18 ✓ Olimpiada - eșec pentru turism - pg.18 ✓ Energia nucleară - "planul secolului" - pg.19 ✓ Importurile de produse energetice - pg.20 ✓ Echilibru în sistemul energetic - pg.20 ✓ Infrastructura spitalicească - pg.21 ✓ 2,3 milioane de paturi de spital - pg.21 ✓ Imunizarea copiilor - pg.21 ✓ Combaterea traficului de persoane - pg.23 ✓ Restricții privind migrația - pg.23 ✓ NATO pentru lume - pg.24 ✓ Cupola de Fier europeană - pg.25 ✓ Testele antidrog la șoferi - pg.26 ✓ IQ-ul mediu al populației - pg.26 ✓ Patrimoniul cultural al romilor - pg.27 ✓ Sumar - pg.28
<p>C o n t a c t :</p> <p style="text-align: center;">INSTITUȚIA PREFECTULUI JUDEȚUL TIMIȘ</p> <p style="text-align: center;">Bd. Revoluției din 1989 nr.17A Tel: 0256-493667, Fax: 0256-493132 E-mail: contact@prefecturatimis.ro Web: www.prefecturatimis.ro</p>	<p>Materialele prezentate în acest număr au fost preluate și prelucrate din următoarele, printre altele, referințe webologice:</p> <p style="text-align: center;"> www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm www.euractiv.ro www.mdlpa.ro/ www.mcid.gov.ro www.adrvest.ro www.fonduri_structurale.ro www.mfe.gov.ro www.madr.ro www.afir.ro www.eca.europa.eu) www.rador.ro/ www.presidency.ro & legislatie.just.ro www.eeagrants.ro www.google.com/imagini </p>

*